

**WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W KATOWICACH**

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI REGIONALNEGO PLANU
DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA ZA ROK 2011**

MARZEC 2012 ROK

I. WSTĘP	3
II. ZAŁOŻENIA REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA ROK 2011	4
III. OSIĄGNIĘCIE WYZNACZONYCH WSKAŹNIKÓW RPDZ NA ROK 2011	8
IV. PARTNERZY RPDZ NA ROK 2011	19
V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH W RAMACH RPDZ	20
VI. OPIS WYBRANYCH ZADAŃ ZREALIZOWANYCH PRZEZ UCZESTNIKÓW RPDZ	30
VII. PODSUMOWANIE I WNIOSKI DOTYCZĄCE OPRACOWANIA RPDZ NA ROK 2012	49
VIII. WYBRANE TABELĘ OBRAZUJĄCE ZMIANY NA WOJEWÓDZKIM RYNKU PRACY	50

I. WSTĘP

Dokument *pn. Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011* – opracowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach – został przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 1470/54/IV/2011 z dnia 7 czerwca 2011r.

Dokument ten sporządzony został zgodnie z zapisami art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 69 poz.415 z późn. zm.) nakładającymi na samorząd województwa obowiązek corocznego przygotowywania regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia. Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego realizacja tego zadania przyporządkowana została Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Katowicach. Stanowi o tym § 5 pkt 1 Statutu Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach (załącznik nr 2 do uchwały Nr IV/I6/8/2011 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 grudnia 2011).

Zgodnie z zapisami zawartymi w *Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011* po upływie roku kalendarzowego opracowywane jest sprawozdanie z jego realizacji. Powstaje ono na podstawie informacji przekazywanych przez realizatorów zadań ujętych w dokumencie.

II. ZAŁOŻENIA REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA ROK 2011 (cele, priorytety, działania, wskaźniki).

W Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011 sformułowano wnioski i rekomendacje wynikające z dotychczas prowadzonych działań. Uwzględniając fakt znaczącego – w porównaniu do lat ubiegłych – obniżenia środków Funduszu Pracy na programy aktywizacji osób bezrobotnych (o 2/3 w porównaniu do roku 2010), uznano za mało prawdopodobne zwiększenie liczby bezrobotnych objętych różnymi formami wsparcia. Uznano, że fakt ten będzie w istotny sposób ograniczał możliwości kreowania nowych miejsc pracy i utrzymania już istniejących. Dlatego założono, że w 2011 roku należy dołożyć starań na rzecz efektywnego wykorzystania pozyskanych środków finansowych, z zachowaniem następujących kierunków działań:

- **dążenie do wzrostu zatrudnienia**, w tym w szczególności pracowników starszych, młodzieży oraz osób niepełnosprawnych;
- **usprawnienie funkcjonowania rynku pracy**, w tym: rozwijanie współpracy pomiędzy publicznymi służbami zatrudnienia a szerokim wachlarzem podmiotów rynku pracy – od prywatnych agencji zatrudnienia i pracodawców do NGO, tworzenia warunków dla mobilności zawodowej i przestrzennej pracowników i poszukujących pracy, dążenie do wzrostu zatrudnienia poza rolnictwem i w innowacyjnych gałęziach gospodarki;
- **dalsze doskonalenie aktywnej polityki rynku pracy** poprzez zapewnienie dostępności do podstawowych usług rynku pracy i zwiększenie trafności jej adresowania;
- **systematyczne i ciągle podnoszenie efektywności** aktywnych polityk rynku pracy.

W związku z ograniczonymi środkami z Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz osób bezrobotnych, postulowano, aby samorządy powiatowe:

- starały się o dodatkowe środki finansowe z rezerwy Ministra w drodze opracowywania programów specjalnych adresowanych do konkretnych, ściśle określonych beneficjentów, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Samorządy powiatowe podjęły starania o pozyskanie dodatkowych środków składając wnioski w ramach ogłaszanych programów finansowanych z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Aplikowały również o środki z Funduszu Pracy z rezerwy wojewódzkiej przeznaczonej w całości na współfinansowanie projektów systemowych w ramach Poddziałania 6.1.3 oraz innych projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- tworzyły projekty skutkujące wysoką efektywnością zatrudnieniową. Takie wnioski winne być w pierwszej kolejności rekomendowane przez Marszałka Województwa celem dofinansowania z 10% rezerwy Ministra. Preferowane były projekty zakładające efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 70%. Wskaźnik ten należało osiągnąć poprzez formy wsparcia przewidziane przepisami z wyłączeniem podjęcia pracy w wyniku otrzymania przez bezrobotnego środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz zatrudnienia bezrobotnego na stanowisku, którego utworzenie lub doposażenie refundowano pracodawcy ze środków Funduszu,
- dołożyły starań i skierowały swój wysiłek na rzecz pozyskiwania środków z Europejskiego Funduszu Społecznego nie tylko w ramach projektów systemowych, ale również innych możliwych do aplikowania w oparciu o założenia Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Samorządy powiatowe skorzystały z tej możliwości aplikując o środki w ramach konkursów ogłaszanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach.

Równocześnie należało w 2011 roku :

- wspierać działania podmiotów rynku pracy na rzecz tworzenia projektów i ich finansowania w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Województwo śląskie dysponuje szerokimi możliwościami wsparcia różnorodnych inicjatyw, wpływających w sposób bezpośredni i pośredni na rynek pracy regionu. Stworzone są realne możliwości do aplikowania o środki zarówno w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, jak i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego;
- dołożyć starań na rzecz dalszej aktywizacji osób po 50 roku życia. W tym celu 30 samorządów powiatowych województwa śląskiego złożyło wnioski w ramach programu MPiPS 45/50 PLUS. Wsparcie otrzymało 6 powiatowych urzędów pracy. Wojewódzki Urząd Pracy kontynuował realizację projektu pn. „Kompetencje na miarę potrzeb”, którego beneficjentami było 200 osób pracujących, powyżej 50 roku życia. Celem było utrzymanie tej grupy osób na rynku pracy poprzez podniesienie i udoskonalenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych pozwalających na trwałe wzmocnienie ich pozycji w dotychczasowym lub nowym miejscu pracy;
- podjąć i kontynuować intensywne działania, aby nie dopuścić do wzrostu bezrobocia wśród osób młodych. Młodzież jest niezmiennie tą grupą, dla której działania aktywizacyjne są najbardziej skuteczne. Korzystnie ocenić należy fakt, iż badania sondażowe jednoznacznie potwierdzają, że w przypadku różnych form zatrudnienia subsydiowanego, pracodawcy każdorazowo są zainteresowani młodymi kandydatami do pracy. W roku 2011 MPiPS nie ogłosiło naboru projektów na rzecz wspierania osób młodych. Ograniczona została liczba staży. Pomimo obniżenia nakładów Funduszu Pracy na aktywizację osób bezrobotnych w roku 2011, w tym osób młodych nastąpiło obniżenie liczby bezrobotnych do 25 roku życia o 4 punkty procentowe w stosunku do roku 2010.
- różnicować terytorialnie skalę i formy aktywizacji w związku z nadal utrzymującymi się tendencjami i dysproporcjami natężenia bezrobocia w układzie przestrzennym.
- w dalszym ciągu inwestować w kapitał ludzki poprzez rozwój różnych form kształcenia ustawicznego dorosłych;
- dążyć należy do utrzymania istniejących miejsc pracy, ze wskazaniem na miejsca pracy w innowacyjnych gałęziach gospodarki;
- niezmiennie prowadzić aktywizację społeczno-zawodową osób będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- wspierać rozpoczynanie działalności na własny rachunek. Plan nie został zrealizowany w związku z ograniczeniem środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu oraz brakiem zgody MPiPS na uwzględnianie tej formy wsparcia w projektach składanych w ramach programów finansowanych z rezerwy Ministra;
- kontynuować działania na rzecz dalszego podnoszenia jakości instytucjonalnej obsługi rynku pracy oraz rozwijania partnerstwa transgranicznego;
- w dalszym ciągu doskonalić usługi publicznych służb zatrudnienia, podnosić kompetencje pracowników oraz dostosowywać poziom wsparcia do wymogów europejskich. Realizacji temu służył projekt dot. podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników publicznych służb zatrudnienia województwa śląskiego na stanowiskach kluczowych w formie studiów podyplomowych.

Uwzględniając powyższe wytyczne w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011 zawarto zapisy uwzględniające wymienione kierunki działań.

Kontynuując cele i zamierzenia ujęte w Krajowym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2009-2011, na rok 2011 przyjęto założenia stanowiące kontynuację wytycznych określonych w RPDZ na rok 2009 i 2010.

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011 przyjął następujące cele, priorytety, działania i wskaźniki:

Jako **podstawowe cele** do osiągnięcia w roku 2011 uznano:

- utrzymanie zatrudnienia i podniesienie jego jakości,
- wspieranie działań służących ograniczeniu bezrobocia,
- dążenie do zminimalizowania negatywnych skutków spowolnienia gospodarczego w regionie,
- poprawa jakości kapitału ludzkiego z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy.

Wyznaczone cele miały być osiągnięte przy uwzględnieniu trzech priorytetów:

- Priorytet 1. Wzrost aktywności zawodowej.
- Priorytet 2. Sprawny rynek pracy.
- Priorytet 3. Doskonalenie aktywnej polityki rynku pracy.

Każdemu priorytetowi przyporządkowane zostały określone działania.

PRIORYTETY, DZIAŁANIA

Priorytet 1 – Wzrost aktywności

- a. Upowszechnianie i rozwój kształcenia ustawicznego,
- b. Aktywizacja osób w wieku 50+,
- c. Doskonalenie rozwiązań pozwalających na godzenie obowiązków rodzinnych z pracą,
- d. Pomoc młodzieży rozpoczynającej karierę zawodową, w tym upowszechnianie działań przyczyniających się do szybkiego i płynnego przechodzenia od nauki do pracy,
- e. Aktywizacja zawodowa osób zamieszkujących obszary peryferyjne (wiejskie) – poprawa ich mobilności zawodowej.
- f. Integracja zawodowa i społeczna osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- g. Inicjatywy wspierające zatrudnienie w okresie spowolnienia gospodarki.

Priorytet 2 – Sprawny rynek pracy

- a. Promocja alternatywnych i elastycznych form zatrudnienia oraz metod organizacji pracy, w tym upowszechnianie informacji z tego zakresu,
- b. Tworzenie nowoczesnego systemu zabezpieczenia społecznego na rynku pracy,
- c. Ulepszanie aktywnej polityki rynku pracy poprzez kojarzenie jej z instrumentami wsparcia finansowego,
- d. Kształtowanie nowych relacji na rynku pracy – rozwój współpracy pomiędzy publicznymi służbami zatrudnienia a prywatnymi agencjami zatrudnienia, pracodawcami oraz pomocą społeczną, partnerami społecznymi i organizacjami pozarządowymi,
- e. Wspieranie działań restrukturyzacyjnych poprzez podejmowanie działań na rzecz rozwoju gospodarki innowacyjnej oraz wzrostu zatrudnienia w nowoczesnych gałęziach przemysłu w regionie,
- f. Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw oraz elastyczności rynku pracy,
- g. Ograniczenie skali redukcji zatrudnienia poprzez powstrzymanie zwolnień tam gdzie można ich uniknąć oraz zachęcanie przedsiębiorców do kreowania nowych miejsc pracy.

Priorytet 3 – Doskonalenie aktywnej polityki rynku pracy

- a. Doskonalenie usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia,
- b. Doskonalenie standardów i warunków realizacji podstawowych usług rynku pracy oraz monitorowanie stosowania standardów i warunków ich realizacji przez publiczne służby zatrudnienia,
- c. Intensyfikacja działań podejmowanych wobec bezrobotnych będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy,
- d. Profesjonalizacja działań publicznych służb zatrudnienia poprzez wzmocnienia kadrowe i kompetencyjne,
- e. Wprowadzenie i zastosowanie monitoringu skuteczności aktywnej polityki rynku pracy,
- f. Prowadzenie efektywnej polityki migracyjnej w regionie,
- g. Pozyskiwanie, przetwarzanie i udostępnianie informacji o regionalnym rynku pracy.

III. OSIĄGNIĘCIE WYZNACZONYCH WSKAŹNIKÓW RPDZ ZA ROK 2011

1. Podniesienie wskaźnika zatrudnienia w regionie.

Wskaźnik osiągnięty.

W III kwartale 2011 r. pracujący stanowili 48,2% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 51,1%). Ich udział zwiększył się w porównaniu z III kwartałem 2010 r. o 0,7 pkt proc. Wyższy wskaźnik zatrudnienia zanotowano dla mężczyzn niż dla kobiet (56,9% wobec 40,3%) oraz wyższy dla mieszkańców wsi niż miast (48,8% wobec 48,0%).

Według danych Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w III kwartale 2011 r. w województwie śląskim liczba ludności w wieku 15 lat i więcej wyniosła 4025 tys. Wśród aktywnych zawodowo (2152 tys.) pracujący stanowili 90,1% (1939 tys.), a bezrobotni – 9,9% (213 tys.). W porównaniu z III kwartałem ub. r. liczba pracujących i bezrobotnych wzrosła odpowiednio o: 105 tys. osób i 14 tys. osób. Wzrosła również liczba biernych zawodowo o 49 tys. osób.

W odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W III kwartale 2011 r. na 1000 pracujących przypadało 1076 osób bezrobotnych i biernych zawodowo (w miastach – 1084, na wsi – 1048), natomiast w III kwartale 2010 r. – 1103 (w miastach – 1093, na wsi – 1138).

Współczynnik aktywności zawodowej w III kwartale 2011 r. wyniósł 53,5% (w kraju 56,4%). Był on wyższy dla mężczyzn niż dla kobiet (61,8% wobec 46,0%) oraz wyższy dla mieszkańców wsi niż miast (53,6% wobec 53,4%).

W porównaniu z III kwartałem 2010 r. zbiorowość pracujących województwa śląskiego zwiększyła się o 105 tys., tj. o 5,7%. Liczba pracujących wzrosła zarówno w miastach, jak i na wsi (odpowiednio o: 4,4% i 10,5%). Zwiększyła się również populacja pracujących mężczyzn i kobiet (odpowiednio o: 7,8% i 3,4%). W ujęciu rocznym zwiększył się poziom zaangażowania zawodowego mężczyzn o 1,4 pkt proc., natomiast obniżył się dla kobiet 0,1 pkt proc. Wskaźnik zatrudnienia wzrósł zarówno dla mieszkańców wsi i miast (odpowiednio o: 2,0 pkt proc. i 0,2 pkt proc.).

W ostatnim okresie wzrost wartości wskaźnika zatrudnienia zawdzięczamy przede wszystkim wzrostowi (nieraz znacznemu) w starszych przedziałach wiekowych. Wśród pracujących największą grupę tworzyły osoby w wieku 25 – 34 lata (30,1%), których liczba zwiększyła się w stosunku do III kwartału 2010 r. o 5,4%. Osoby w wieku 35 – 44 lata stanowiły 25,4% ogółu pracujących, a ich liczba w ujęciu rocznym wzrosła o 2,5%. Udział pracujących w wieku 45 – 54 lata wyniósł 24,9%, a ich liczba w skali roku wzrosła o 3,4%. Najmniej liczną grupę tworzyły osoby w wieku 15 – 24 lata (7,5%), których liczba zmniejszyła się w porównaniu z danymi sprzed roku (o 3,5%).

2. Utrzymanie na poziomie roku 2010 liczby bezrobotnych w województwie i poszczególnych powiatach (lub jej obniżenie).

Wskaźnik osiągnięty częściowo.

W skali województwa odnotowano niewielki wzrost liczby bezrobotnych. W ujęciu terytorialnym w 22 powiatach stwierdzono wzrost liczby bezrobotnych, natomiast w 14 powiatach liczba bezrobotnych uległa zmniejszeniu.

W ciągu roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wzrosła o 5,0 tys. osób (tj. o 2,8%) ze 181 198 osób w 2010 roku do 186 198 osób w 2011 roku.

Według stanu na 31.12.2011 r. najwyższą liczbę zarejestrowanych notowano w miastach o dużym potencjale ludności, tj. w: Częstochowie (13,9 tys. osób), Bytomiu (10,7 tys. osób) i Sosnowcu (10,3 tys. osób). Najmniej osób zaewidencjonowanych było w powiatach: bieruńsko – lędzińskim (1,3 tys. osób), Żorach (1,8 tys. osób) oraz powiecie rybnickim (2,1 tys. osób).

W ujęciu rocznym bezrobocie **wzrosło** najbardziej w Katowicach (+1105 osób), Bytomiu (+828) oraz w Częstochowie (+689).

Jednak wzrost bezrobocia nie dotyczył wszystkich jednostek terytorialnych. Zanotowano **zmniejszenie** liczby zarejestrowanych w **14** jednostkach terytorialnych. Najbardziej widoczny był spadek bezrobocia w: Żorach (o 303 osoby), Sosnowcu (-289) oraz w Jaworznie (-239 osób).

Bezrobocie spadło w subpopulacji mężczyzn, wzrosło wśród kobiet.

Zauważalną tendencją bezrobocia była jego sezonowość, miesiące wiosenno-letnie były okresami spadku liczby bezrobotnych, natomiast wyższy poziom tego zjawiska przypadał na miesiące kończące i rozpoczynające rok kalendarzowy.

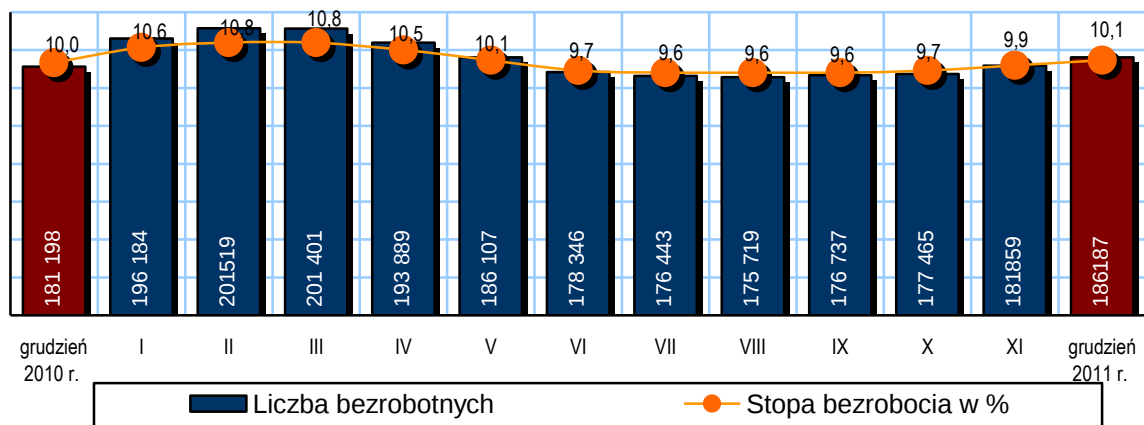
W ujęciu rocznym **bezrobocie rosło wyłącznie wśród kobiet**. W odniesieniu do sytuacji z końca grudnia 2010 roku liczba bezrobotnych kobiet wzrosła o 6,2 tys. W **zbiorowości mężczyzn liczba zaewidencjonowanych spadła** o 1,2 tys. osób (31.12.2010 r. – 83 029, 31.12.2011 r. – 81 817).

Tabela 1. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu na 31 grudnia 2010 i 2011 r.

Powiaty	31 grudnia		Wzrost / spadek	
	2010	2011	osoby	dynamika 31.12.2010r.= 100
Żory	2 100	1 797	-303	85,6
Sosnowiec	10 588	10 299	-289	97,3
Jaworzno	3 240	3 001	-239	92,6
Chorzów	4 676	4 459	-217	95,4
Mysłowice	2 659	2 449	-210	92,1
Tychy	3 741	3 558	-183	95,1
Gliwice	6 559	6 407	-152	97,7
Zawierciański	7 460	7 328	-132	98,2
Raciborski	2 896	2 794	-102	96,5
Jastrzębie Zdrój	3 826	3 726	-100	97,4
Ruda Śląska	3 923	3 828	-95	97,6
Świętochłowice	2 338	2 262	-76	96,7
Gliwicki	3 435	3 401	-34	99,0

Powiaty	31 grudnia		Wzrost / spadek	
	2010	2011	osoby	dynamika 31.12.2010r.= 100
Piekary Śląskie	2 695	2 676	-19	99,3
Tarnogórski	5 335	5 351	+ 16	100,3
Bieruńsko-lędziański	1 283	1 306	+ 23	101,8
Zabrze	7 722	7 751	+ 29	100,4
Będziński	7 064	7 110	+ 46	100,7
Rybnik	4 356	4 409	+ 53	101,2
Rybnicki	1 943	2 053	+ 110	105,7
Lubliniecki	3 346	3 478	+ 132	103,9
Mikołowski	2 643	2 780	+ 137	105,2
Żywiecki	7 278	7 430	+ 152	102,1
Dąbrowa Górnicza	6 054	6 299	+ 245	104,0
Cieszyński	6 782	7 034	+ 252	103,7
Bielsko-Biała	5 720	6 011	+ 291	105,1
Pszczynski	2 699	2 997	+ 298	111,0
Kłobucki	3 899	4 268	+ 369	109,5
Myszkowski	4 385	4 760	+ 375	108,6
Siemianowice Śląskie	2 582	3 022	+ 440	117,0
Bielski	4 799	5 252	+ 453	109,4
Wodzisławski	4 878	5 376	+ 498	110,2
Częstochowski	7 514	8 113	+ 599	108,0
Częstochowa	13 220	13 909	+ 689	105,2
Bytom	9 879	10 707	+ 828	108,4
Katowice	7 681	8 786	+ 1 105	114,4
Województwo śląskie	181 198	186 187	+ 4 989	102,8

Wykres 1. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w okresie od grudnia 2010 r. do grudnia 2011 r.

3. Utrzymanie lub zmniejszenie wielkości stóp bezrobocia w województwie i poszczególnych powiatach na poziomie wielkości z roku 2010.

Wskaźnik osiągnięty częściowo.

Wzrosła stopa bezrobocia w województwie oraz w 17 powiatach. W 4 powiatach utrzymał się wskaźnik z roku poprzedniego. Natomiast w 15 powiatach odnotowano jego obniżenie.

Według stanu na 31 grudnia 2011 r. wysokość stopy bezrobocia w Śląskiem wynosiła 10,1% (kraj 12,5%). W ujęciu rocznym wysokość stopy bezrobocia, tak w kraju, jak i w województwie, wzrosła o 0,1 pkt. proc. (31.12.2010 r.: województwo 10,0%, kraj 12,4%).

Największe obniżenie wysokości stopy bezrobocia odnotowano w Żorach (-1,6 pkt. proc. z 11,5% w grudniu 2010 r. do 9,9% rok później).

W ujęciu rocznym najbardziej znacząco wysokość tego wskaźnika wzrosła w Siemianowicach Śląskich (+1,7 pkt. proc.).

Tabela 2. Stopa bezrobocia wg stanu na 31 grudnia 2010 i 2011 r. Dane w %

Powiaty	31 grudnia		Wzrost / spadek w pkt. proc.
	2010 r.	2011 r.	
Żory	11,5	9,9	-1,6
Jaworzno	11,1	10,3	-0,8
Mysłowice	9,2	8,4	-0,8
Świętochłowice	17,6	17,0	-0,6
Chorzów	11,6	11,0	-0,6
Sosnowiec	13,9	13,4	-0,5
Zawierciański	17,2	16,8	-0,4
Jastrzębie Zdrój	9,3	9,0	-0,3
Ruda Śląska	8,5	8,2	-0,3
Tychy	5,8	5,5	-0,3
Raciborski	8,2	7,9	-0,3
Gliwice	6,8	6,6	-0,2
Piekary Śląskie	14,5	14,3	-0,2
Będziński	14,5	14,4	-0,1
Gliwicki	9,5	9,4	-0,1
Tarnogórski	11,0	11,0	0,0
Bieruńsko-lędziński	5,1	5,1	0,0
Rybnik	7,5	7,5	0,0
Zabrze	12,5	12,5	0,0
Cieszyński	10,0	10,2	0,2
Bielsko - Biała	6,0	6,2	0,2
Żywiecki	14,1	14,3	0,2
Lubliniecki	12,8	13,1	0,3
Mikołowski	6,8	7,1	0,3
Dąbrowa Górnicza	11,1	11,4	0,3
Rybnicki	11,4	11,8	0,4
Częstochowa	11,5	11,9	0,4
Katowice	3,8	4,3	0,5
Pszczynski	6,0	6,6	0,6
Bielski	9,3	10,0	0,7
Wodzisławski	10,1	10,9	0,8
Kłobucki	12,2	13,1	0,9
Bytom	18,1	19,1	1,0
Częstochowski	17,3	18,4	1,1
Myszkowski	17,8	18,9	1,1
Siemianowice Śląskie	12,5	14,2	1,7
WOJ. ŚLĄSKIE	10,0	10,1	0,1

W rankingu ogólnopolskim województw o najniższej stopie bezrobocia w grudniu 2011 roku województwo śląskie zajęło 3 miejsce ze wskaźnikiem 10,1%, po województwie wielkopolskim (9,2%) oraz mazowieckim (9,9%).

4. Zmniejszenie liczby długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem.

Wskaźnik nie został osiągnięty.

Nastąpił wzrost liczby długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem. Na koniec grudnia 2011 liczba osób długotrwale bezrobotnych wynosiła 84 291, co stanowiło 45,3% ogółu bezrobotnych, podczas gdy w 2010 wielkości te wynosiły odpowiednio: 72 162 osób, 39,8%.

W ujęciu rocznym liczebność tej kategorii wzrosła o 12,1 tys. osób. Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zaewidencjonowanych wzrósł o 5,5 pkt. proc..

Biorąc pod uwagę wartości bezwzględne, to niewielki spadek liczby osób omawianej kategorii odnotowano jedynie w Jaworznie, przy równoczesnym wzroście udziału o 0,2 pkt. proc. W pozostałych powiatach odsetek długotrwale bezrobotnych wśród ogółu zarejestrowanych wzrósł dość znacząco. Największy wzrost zanotowano w Świętochłowicach (gdzie udział powiększył się aż o 11 pkt. proc., z 33,9% w grudniu 2010 r. do 44,9% w grudniu 2011 r.), Katowicach (+9,5 pkt. proc) oraz w powiatach tarnogórskim i raciborskim (+ 8,2 pkt. proc). W ujęciu rocznym najmniejszy wzrost udziału długotrwale bezrobotnych wśród ogółu zarejestrowanych odnotowano w powiecie bielskim (+1,7 pkt. proc) oraz w mieście Bielsku – Białej (+3,8 pkt. proc.).

Tabela 3. Długotrwale bezrobotni (DB) w województwie śląskim

Powiaty	31 grudnia 2010 r.		31 grudnia 2011 r.		Wzrost / spadek	
	Liczba DB -osoby	% wśród ogółu	Liczba DB -osoby	% wśród ogółu	osoby	Dynamika 31.12.2010=100
Będziński	3 051	43,2%	3 349	47,1%	298	109,8
Bielski	1 930	40,2%	2 201	41,9%	271	114,0
Cieszyński	2 453	36,2%	2 966	42,2%	513	120,9
Częstochowski	3 395	45,2%	4 003	49,3%	608	117,9
Gliwicki	1 299	37,8%	1 557	45,8%	258	119,9
Kłobucki	1 400	35,9%	1 779	41,7%	379	127,1
Lubliniecki	1 391	41,6%	1 703	49,0%	312	122,4
Mikołowski	756	28,6%	1 019	36,7%	263	134,8
Myszkowski	2 044	46,6%	2 431	51,1%	387	118,9
Pszczynski	851	31,5%	1 081	36,1%	230	127,0
Raciborski	974	33,6%	1 168	41,8%	194	119,9
Rybnicki	664	34,2%	808	39,4%	144	121,7
Tarnogórski	2 157	40,4%	2 604	48,7%	447	120,7
Bieruńsko-lędzki	290	22,6%	387	29,6%	97	133,4
Wodzisławski	1 631	33,4%	2 097	39,0%	466	128,6
Zawierciański	3 654	49,0%	3 993	54,5%	339	109,3
Żywiecki	3 072	42,2%	3 485	46,9%	413	113,4
Bielsko-Biała	2 311	40,4%	2 654	44,2%	343	114,8

Powiaty	31 grudnia 2010 r.		31 grudnia 2011 r.		Wzrost / spadek	
	Liczba DB -osoby	% wśród ogółu	Liczba DB -osoby	% wśród ogółu	osoby	Dynamika 31.12.2010=100
Bytom	5 145	52,1%	6 210	58,0%	1 065	120,7
Chorzów	1 933	41,3%	2 043	45,8%	110	105,7
Częstochowa	6 217	47,0%	7 099	51,0%	882	114,2
Dąbrowa Górnicza	2 311	38,2%	2 729	43,3%	418	118,1
Gliwice	2 759	42,1%	3 047	47,6%	288	110,4
Jastrzębie Zdrój	1 543	40,3%	1 776	47,7%	233	115,1
Jaworzno	1 182	36,5%	1 102	36,7%	-80	93,2
Katowice	2 127	27,7%	3 265	37,2%	1 138	153,5
Mysłowice	816	30,7%	870	35,5%	54	106,6
Piekary	1 223	45,4%	1 344	50,2%	121	109,9
Ruda Śl.	1 000	25,5%	1 270	33,2%	270	127,0
Rybnik	1 589	36,5%	1 852	42,0%	263	116,6
Siemianowice Śląskie	862	33,4%	1 142	37,8%	280	132,5
Sosnowiec	4 326	40,9%	4 623	44,9%	297	106,9
Świętochłowice	793	33,9%	1 016	44,9%	223	128,1
Tychy	983	26,3%	1 137	32,0%	154	115,7
Zabrze	3 383	43,8%	3 810	49,2%	427	112,6
Żory	647	30,8%	671	37,3%	24	103,7
Województwo śląskie	72 162	39,8%	84 291	45,3%	12 129	116,8

5. Utrzymanie liczby osób bezrobotnych zamieszkujących na terenach wiejskich w aktywnych formach przeciwdziałaniu bezrobociu.

Wskaźnik nie został osiągnięty.

W 2011 roku liczba bezrobotnych wyłączonych z tytułu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu znacząco spadła. W 2010 roku z wsparcia skorzystało 73 414 osób, w tym 14 606 bezrobotnych z terenów wiejskich. Rok później, a więc w roku 2011, liczba osób objętych wsparciem była o ponad połowę mniejsza i wynosiła odpowiednio 30 746 osób, w tym mieszkańcy terenów wiejskich 6 080 osób. Wśród ogółu wyłączonych z tytułu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu procentowy udział mieszkańców terenów wiejskich pozostawał na porównywalnym poziomie, tj. 19,9% w 2010 roku oraz 19,8% w 2011 roku. Procentowy udział mieszkańców wsi w ogólnej liczbie osób korzystających z niektórych określonych form wsparcia uległ nawet zwiększeniu. Dokładne dane zawarto w poniższej tabeli:

**Tabela 4. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu
– bezrobotni ogółem oraz bezrobotni zamieszkali na wsi**

Udział w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu	I - XII. 2010 rok			I - XII. 2011 rok		
	Bezrobotni ogółem	w tym: bezrobotni zamieszkali na wsi		Bezrobotni ogółem	w tym: bezrobotni zamieszkali na wsi	
		osoby	% wśród ogółu		osoby	% wśród ogółu
Osoby wyłączone z ewidencji	320 968	56 636	17,6%	279 051	50 086	17,9%

w tym:						
Osoby wyłączone z tytułu udziału w aktywnych formach przeciwdziałaniu bezrobociu	73 414	14 606	19,9%	30 746	6 080	19,8%
z tego:						
rozpoczęcie prac interwencyjnych	1 889	701	37,1%	1 107	336	30,4%
rozpoczęcie robót publicznych	4 116	1 210	29,4%	1 228	328	26,7%
podjęcia dział. gospodarczej	7 896	1 721	21,8%	2 574	604	23,5%
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	5 777	1 259	21,8%	3 102	697	22,5%
inne formy pracy subsydiowanej	134	33	24,6%	241	28	11,6%
rozpoczęcie szkolenia	19 690	2 924	14,9%	6 260	806	12,9%
rozpoczęcie stażu	27 039	5 614	20,8%	11 304	2 478	21,9%
rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	260	55	21,2%	102	13	12,7%
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	6 267	1 053	16,8%	4 521	746	16,5%
rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	346	36	10,4%	307	44	14,3%

6. Zwiększenie liczby kobiet w programach aktywizujących.

Wskaźnik nie został osiągnięty.

Liczba kobiet wyłączonych z ewidencji z tytułu udziału w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu zmniejszyła się o 24,2 tysiące z 42,0 tys. (rok 2010) do 17,8 tys. (rok 2011). Równocześnie, w ujęciu rocznym, nieznacznie wzrósł odsetek kobiet wśród ogółu bezrobotnych uczestniczących w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu. W okresie od stycznia do grudnia 2011 roku wśród ogółu bezrobotnych uczestniczących w programach aktywizujących kobiety stanowiły zdecydowaną większość, tj. 57,9%. Rok wcześniej ten udział był niższy i wynosił 57,3%. Szczegółowe dane zawiera tabela.

**Tabela 5. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu
– bezrobotni ogółem oraz bezrobotne kobiety**

Udział w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu	I - XII. 2010 rok			I - XII. 2011 rok		
	Bezrobotni ogółem	w tym: kobiety		Bezrobotni ogółem	w tym: kobiety	
		osoby	% wśród ogółu		osoby	% wśród ogółu
Osoby wyłączone z ewidencji	320 968	159 537	49,7%	279 051	140 041	50,2%
w tym:						
Osoby wyłączone z tytułu udziału w aktywnych	73 414	42 031	57,3%	30 746	17 816	57,9%

formach przeciwdziałania bezrobociu						
z tego:						
rozpoczęcie prac interwencyjnych	1 889	1 100	58,2%	1 107	654	59,1%
rozpoczęcie robót publicznych	4 116	1 707	41,5%	1 228	568	46,3%
podjęcie dział. gospodarczej	7 896	3 368	42,7%	2 574	1 141	44,3%
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	5 777	2 646	45,8%	3 102	1 383	44,6%
inne formy pracy subsydiowanej	134	69	51,5%	241	129	53,5%
rozpoczęcie szkolenia	19 690	9 319	47,3%	6 260	2 799	44,7%
rozpoczęcie stażu	27 039	20 103	74,3%	11 304	8 432	74,6%
rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	260	161	61,9%	102	55	53,9%
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	6 267	3 344	53,4%	4 521	2 441	54,0%
rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	346	214	61,8%	307	214	69,7%

7. Zwiększenie liczby osób powyżej 45 roku życia w programach aktywizujących.

Wskaźnik osiągnięty częściowo.

W 2011 w szkoleniach w zakresie aktywnego poszukiwania pracy uczestniczyło 698 osób powyżej 45. roku życia, tj. o 346 osób mniej niż rok wcześniej (2010 rok – 1044 osób).

Pozytywnie ocenić należy fakt, że w ujęciu rocznym wzrosła liczba uczestników zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy. W 2011 roku z zajęciach, o których mowa, uczestniczyło 4 135 osób powyżej 45 roku życia, w 2010 roku ich liczba była o 227 osób mniejsza (2010 r. – 3 908 osób w wieku powyżej 45 lat).

W stosunku do poprzedniego roku obniżyła się bezwzględna liczba bezrobotnych powyżej 45 lat kończących staże (2010 r. – 3 010 osób, 2011 r. – 2 008 osób). Natomiast wśród ogółu bezrobotnych, którzy skorzystali z tej formy aktywizacji, procentowy udział najstarszych bezrobotnych wzrósł. W 2010 roku staże ukończyło 25 839 osób, w tym bezrobotni z grupy 45+ stanowili 11,6%. W 2011 roku staże ukończyło 16 209 osób, w tym bezrobotni powyżej 45 roku życia stanowili 12,4%.

8. Utrzymanie liczby samozatrudnionych w wyniku otrzymania dotacji z Funduszu Pracy.

Wskaźnik nie został osiągnięty.

W 2011 roku środki z Funduszu Pracy na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej otrzymało 2 574 bezrobotnych. Jest to mniej o 5 322 osoby w porównaniu do roku 2010, kiedy wsparcie celem samozatrudnienia otrzymało 7 896 osób. Nastąpił spadek o 67,4 %.

9. Utrzymanie na poziomie roku 2010 zatrudnienia wśród niepełnosprawnych.

Wskaźnik osiągnięty.

Z danych statystycznych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny wynika, że wskaźnik zatrudnienia wśród niepełnosprawnych sukcesywnie rośnie. Obecnie najbardziej aktualne informacje dotyczą III kwartału 2011 r., kiedy to wysokość omawianego wskaźnika przyjmowała wartość 19,6%. W analogicznym okresie 2010 roku miernik ten był niższy i wynosił 18,6%.

Szczegółowe dane dotyczące tej kwestii zawarto w tabeli:

Tabela 6. Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata

Jednostka terytorialna	I kwartał		II kwartał		III kwartał		IV kwartał	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
	Dane w %							
POLSKA	19,4	19,9	20,6	21,2	20,9	21,4	20,9	:
ŚLĄSKIE	15,0	16,2	18,3	17,2	18,6	19,6	22,9	:

Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata obliczono jako udział pracujących niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata w ogólnej liczbie ludności niepełnosprawnej w tym wieku. Zbiorowość osób niepełnosprawnych została wyodrębniona z ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej, na podstawie kryterium prawnego. Do osób niepełnosprawnych zaliczono osoby w wieku 16 lat i więcej, które mają przyznane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub niezdolności do pracy.

Źródło: http://www.stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=966139&p_token=0.6496662622789169#

10. Utrzymaniu w odniesieniu do roku poprzedniego liczby bezrobotnych do 25 roku życia wśród ogółu bezrobotnych.

Wskaźnik osiągnięty.

W ujęciu rocznym liczba bezrobotnych w wieku od 18 do 25 lat spadła. Na koniec 2011 roku liczba bezrobotnych w wieku do 25 roku życia nie tylko nie wzrosła, ale uległa zmniejszeniu o 1 438 osób (tj. o 4,0%) w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Udział procentowy osób do 25 r.ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 18,5% i był niższy o 1,3 punkty procentowe w porównaniu do stanu z grudnia 2010, kiedy wskaźnik ten wynosił 19,8%.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia dominowały kobiety, które stanowiły 58,6% tej subpopulacji (20 182 osoby). Zanotowano spadek udziału mężczyzn w tej kategorii wiekowej bezrobotnych o 2 pkt. procentowe (31.12.2011 – 14 275 osób, tj. 41,4%; 31.12.2010 r. – 15 593 osoby, tj. 43,4%). W końcu 2011 r. najwyższe udziały bezrobotnej młodzieży obserwowano w powiatach: rybnickim (28,3%), pszczyńskim (27,9%), wodzisławskim (26,9%) oraz w mieście Jastrzębiu Zdroju (26,3%). Najniższe udziały bezrobotnej młodzieży notowano w dużych miastach na prawach powiatu, tj. w: Częstochowie (11,2%), Bielsku–Białej (12,0%) oraz Dąbrowie Górniczej (13,1%). W ujęciu rocznym spadek bezrobocia młodzieży wystąpił w 23 powiatach. Biorąc pod uwagę kryterium liczb bezwzględnych, najwyższą redukcję odnotowano w powiecie będzińskim (-212 osób), Rudzie Śląskiej (-186) oraz Tychach (-158). Wzrost bezrobocia młodzieży obserwowano w 13 powiatach, najbardziej liczba młodych bezrobotnych

powiększyła się w Bytomiu (+173 osoby) oraz w powiatach ziemskich: częstochowskim (+122 osoby) i pszczyńskim (+94).

Tabela 7. Bezrobotna młodzież w województwie śląskim

Powiaty	31 grudnia 2010 r.		31 grudnia 2011 r.		Spadek / wzrost	
	Liczba bezrobotnych do 25 lat	% wśród ogółu	Liczba bezrobotnych do 25 lat	% wśród ogółu	osoby	Dynamika 31.12.2010=100
Będziński	1 218	17,24%	1 006	14,1%	-212	82,6
Bielski	914	19,05%	923	17,6%	9	101,0
Cieszyński	1 588	23,41%	1 561	22,2%	-27	98,3
Częstochowski	1 320	17,57%	1 442	17,8%	122	109,2
Gliwicki	788	22,94%	757	22,3%	-31	96,1
Kłobucki	972	24,93%	993	23,3%	21	102,2
Lubliniecki	905	27,05%	909	26,1%	4	100,4
Mikołowski	590	22,32%	596	21,4%	6	101,0
Myszkowski	822	18,75%	867	18,2%	45	105,5
Pszczynski	741	27,45%	835	27,9%	94	112,7
Raciborski	726	25,07%	627	22,4%	-99	86,4
Rybnicki	596	30,67%	581	28,3%	-15	97,5
Tarnogórski	1 266	23,73%	1 116	20,9%	-150	88,2
Bieruńsko-lędziński	339	26,42%	289	22,1%	-50	85,3
Wodzisławski	1 425	29,21%	1 447	26,9%	22	101,5
Zawierciański	1 460	19,57%	1 360	18,6%	-100	93,2
Żywiecki	1 700	23,36%	1 682	22,6%	-18	98,9
Bielsko-Biała	763	13,34%	721	12,0%	-42	94,5
Bytom	1 671	16,91%	1 844	17,2%	173	110,4
Chorzów	856	18,31%	734	16,5%	-122	85,7
Częstochowa	1 546	11,69%	1 558	11,2%	12	100,8
Dąbrowa Górnicza	944	15,59%	826	13,1%	-118	87,5
Gliwice	1 046	15,95%	934	14,6%	-112	89,3
Jastrzębie Zdrój	1 058	27,65%	981	26,3%	-77	92,7
Jaworzno	845	26,08%	736	24,5%	-109	87,1
Katowice	1 237	16,10%	1 308	14,9%	71	105,7
Mysłowice	622	23,39%	488	19,9%	-134	78,5
Piekary	562	20,85%	534	20,0%	-28	95,0
Ruda Śl.	1 030	26,26%	844	22,0%	-186	81,9
Rybnik	992	22,77%	968	22,0%	-24	97,6
Siemianowice Śląskie	491	19,02%	530	17,5%	39	107,9
Sosnowiec	1 555	14,69%	1 564	15,2%	9	100,6
Świętochłowice	447	19,12%	443	19,6%	-4	99,1
Tychy	716	19,14%	558	15,7%	-158	77,9
Zabrze	1 605	20,78%	1 505	19,4%	-100	93,8
Żory	539	25,67%	390	21,7%	-149	72,4
Województwo śląskie	35 895	19,81%	34 457	18,5%	-1 438	96,0

11. Utrzymanie liczby ofert pracy.

Wskaźnik nie został osiągnięty.

Od stycznia do grudnia 2011 r. do urzędów pracy zgłoszono 91,9 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, tj. o 23,2 tys. mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (w 2010 r. – 115,2 tys. ofert zatrudnienia). W 2011 roku tylko 16,4% propozycji stanowiły subsydiowane miejsca aktywizacji zawodowej, rok wcześniej analogiczny odsetek wynosił 28,9%.

Wyszczególnienie	2010	2011	Spadek / wzrost	
			liczby bezwzględne	Dynamika 2010 r. =100
Liczba Informacja o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej - ogółem	115 238	91 982	-23 256	79,8%
z ogółem na:				
staże	27 466	11 348	-16 118	41,3%
miejsca przygotowania zawodowego	197	99	-98	50,3%
prace społecznie użyteczne	5 621	3 621	-2 000	64,4%
dla niepełnosprawnych	5 166	6 850	1 684	132,6%
dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	514	481	-33	93,6%

Uwaga: Punktem odniesienia do wyżej wymienionych wskaźników są wielkości uzyskane w 2010 roku.

IV. PARTNERZY RPDZ NA ROK 2011

W Regionalnym Działaniu na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011 uwzględniono zadania zgłoszone przez następujących partnerów:

1. Wydział Gospodarki Urzędu Marszałkowskiego
2. Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego
3. Wydział Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego
4. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego
5. Śląskie Centrum Przedsiębiorczości w Chorzowie
6. Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego
7. Śląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach
8. Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Katowicach
9. Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw S.A. w Katowicach
10. Izba Rzemieśnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach
11. Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach
12. Zarząd Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” w Katowicach
13. Powiatowe Urzędy Pracy Województwa Śląskiego

Wzorem lat ubiegłych każdy z partnerów dokonał podsumowania realizacji zaplanowanych działań wpisujących się w poszczególne priorytety i działania poprzez wypełnienie „Karty zadania do sprawozdania z realizacji RPDZ za rok 2011”.

Na podstawie zebranych materiałów opracowane zostało niniejsze sprawozdanie.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH W RAMACH RPDZ

Fundusz Pracy

Głównym źródłem finansowania działań podejmowanych przez publiczne służby zatrudnienia był Fundusz Pracy.

W 2011 roku nastąpiło odczuwalne – w porównaniu do lat poprzednich – obniżenie poziomu środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, przyznawane decyzjami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na dany rok kalendarzowy. W porównaniu do roku 2010 kwota ta uległa zmniejszeniu o 229 367,3 tys. zł, z kwoty 392 978,2 tys. zł (rok 2010).

W 2011 wysokość środków Funduszu Pracy dla Województwa Śląskiego dla realizacji programów na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wyniosła 163 611 tys. zł, z tego powiatowe urzędy pracy zgodnie z algorytmem otrzymały kwotę 107 319,8 tys. zł. Rezerwa wojewódzka, w kwocie 56 291,2 tys. zł, stanowiła 35% ogółu środków otrzymanych na województwo i została przeznaczona na projekty systemowe powiatowych urzędów pracy (Poddziałanie 6.1.3 PO KL).

Sytuację poprawiły – w ograniczonym stopniu – dodatkowe środki z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej w kwocie 14 425,5 tys. zł.

W 2011 roku Minister Pracy i Polityki Społecznej ogłosił 2 nabory wniosków w ramach następujących programów:

- Program zwiększający aktywność zawodową bezrobotnych w wieku 45/50 PLUS,
- Programy specjalne.

Równocześnie na bieżąco, w razie pojawiających się potrzeb na lokalnych rynkach pracy w tym zakresie, mogły być składane wnioski w ramach 2 programów, takich jak:

- Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami;
- Program związany z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach dokonał oceny 66 wniosków opracowanych przez samorządy powiatowe, w ramach naboru wniosków ogłaszanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, tworząc listy rankingowe wszystkich projektów rekomendowanych do dofinansowania. Projekty oceniane były w oparciu o „Zasady przyznawania środków Funduszu Pracy stanowiących rezerwę Ministra Pracy i Polityki Społecznej na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2011 roku” (MPiPS Departament Funduszy, Warszawa, 12 stycznia 2011 roku) oraz „Procedury ubiegania się o dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na finansowanie/dofinansowanie programów specjalnych w 2011 r.” (MPiPS Departament Rynku Pracy, Warszawa, marzec 2011 r.). Efektem podejmowanych działań było pozyskanie

dofinansowania na 22 wnioski na łączną kwotę 14 425,5 tys. zł. W porównaniu z rokiem 2010 kwota pozyskanych środków z rezerwy Ministra była niższa o ponad 97,6 mln zł i stanowiła zaledwie 12,9% kwoty środków rezerwy Ministra otrzymanych w roku poprzednim (2010 rok – 112 064,5 tys. zł). W efekcie podejmowania wspólnych działań publicznych służb zatrudnienia następujące powiatowe urzędy pracy pozyskały dodatkowe środki z rezerwy Ministra:

Nazwa programu	Liczba powiatowych urzędów pracy, które złożyły wnioski	Liczba powiatowych urzędów pracy, które otrzymały środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra na realizację projektu	Nazwa powiatowego urzędu pracy, który otrzymał dofinansowanie z rezerwy Ministra	Łączna kwota środków Funduszu Pracy z rezerwy Ministra na realizację projektów w ramach określonego programu (w tys. zł)
1	2	3	4	5
Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami	10	8	Jaworzno, Myszków, Pszczyna, Rybnik, Siemianowice Śląskie, Tarnowskie Góry, Tychy, Zabrze	3230,6
Program związany z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe	4	4	Cieszyn, Częstochowa, Lubliniec, Zawiercie	1282,8
Program zwiększający aktywność zawodową bezrobotnych w wieku 45/50 PLUS	30	6	Będzin, Bytom, Dąbrowa Górnicza, Lubliniec, Pszczyna, Rybnik	2081,7
Programy specjalne	13	4	Będzin, Częstochowa, Kłobuck, Tarnowskie Góry	7830,4
Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	2	0	x	0,0
Łącznie województwo śląskie				14 425,5

W tej sytuacji, niektóre z samorządów powiatowych skorzystały z możliwości przesunięcia określonych kwot środków Funduszu Pracy z zadań fakultatywnych na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Z możliwości tej skorzystało 12 samorządów powiatowych województwa śląskiego dokonując przesunięć na łączną kwotę 2550,5 tys. zł

W grudniu 2011 roku MPiPS przyznało dla Województwa Śląskiego dodatkowe środki na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w kwocie 2779,0 tys. zł. Środki te zostały – zgodnie z zaleceniem Ministerstwa – podzielone na wszystkie samorządy województwa śląskiego wg algorytmu opracowanego zgodnie z kryteriami uchwalonymi przez Sejmik Województwa Śląskiego.

Niezależnie od tego niektóre samorządy powiatowe pozyskały środki na kontynuowanie w 2011 roku działań związanych z usuwaniem skutków powodzi z roku 2010, w ramach odrębnego trybu określonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, poprzez składanie wniosków bezpośrednio do MPiPS.

Środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej przyznane decyzjami finansowymi MPiPS dla powiatowych urzędów pracy wg stanu na 31 grudnia 2011 r. (w tys. zł)

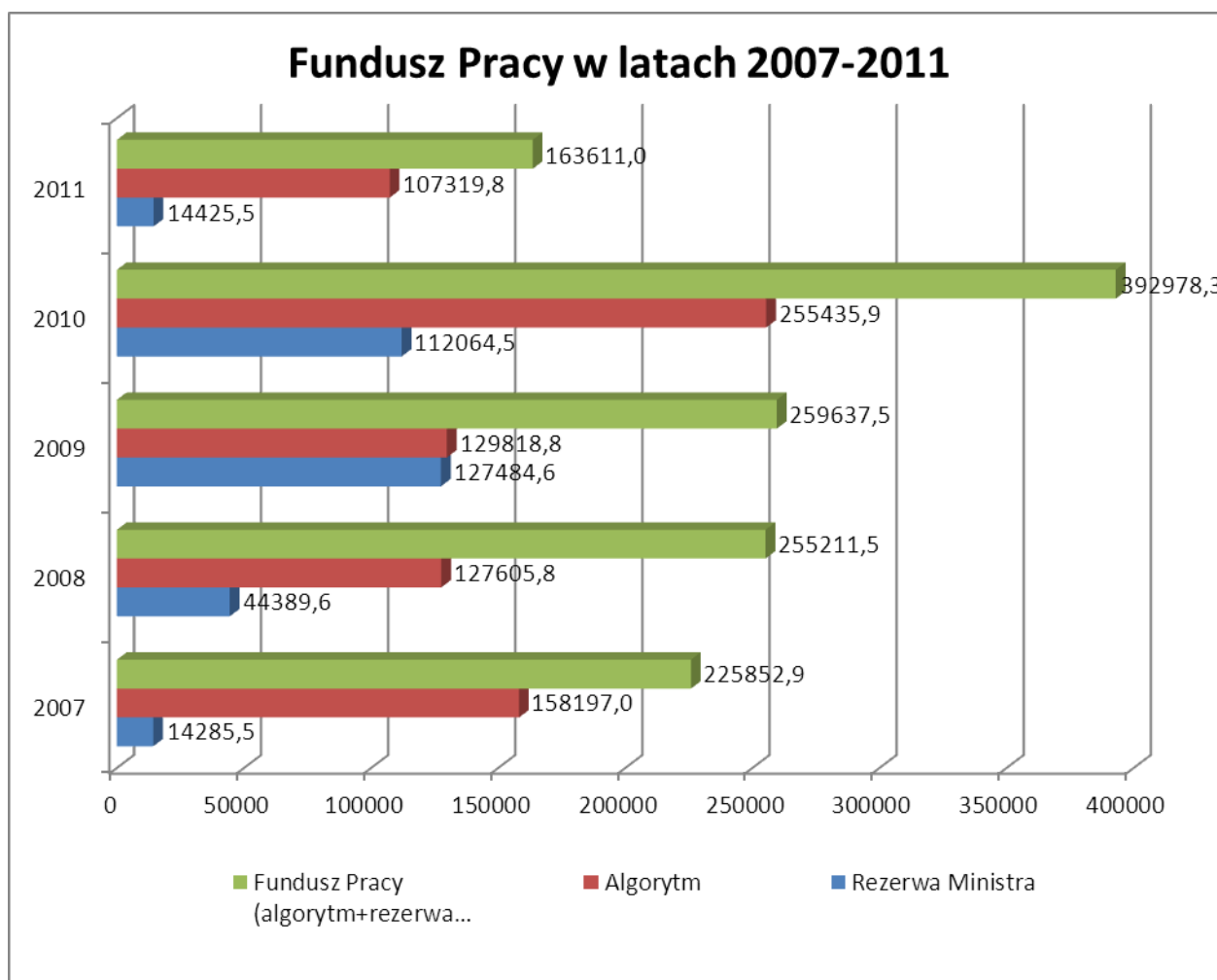
Lp.	Rejon obsługiwany przez PUP	Środki Funduszu Pracy na aktywne formy (w tym na projekty współfinansowane z EFS) - podział wg algorytmu	Dodatkowe środki FP z rezerwy Ministra	Przesunięcia środków FP (na wnioski starostów) z zadań fakultatywnych na aktywne formy	Zmniejszenie kwot środków FP na aktywne formy na wnioski Starosty	Łączna kwota środków FP w 2011 (3+4+5-6)
1	2	3	4	5	6	7
1	Będzin	6454,0	2022,7	112		8588,7
2	Bielsko-Biała z pow.bielskim	8225,1	0			8225,1
3	Bytom	10419,0	800	300		11519,0
4	Chorzów	3737,3	0	31,5		3768,8
5	Cieszyn	5987,8	49,1			6036,9
6	Częstochowa z pow.częstochowskim	17956,2	2444,4	500		20900,6
7	Dąbrowa Górnicza	5552,4	397,2	100		6049,6
8	Gliwice z pow.gliwickim	8792,5	0	150		8942,5
9	Jastrzębie Zdrój	2388,8	0			2388,8
10	Jaworzno	3209,9	444,9			3654,8
11	Katowice	5936,1	0	40		5976,1
12	Kłobuck	2953,9	2493,8			5447,7
13	Lubliniec	2633,5	690			3323,5
14	Mikołów	2856,5	0			2856,5
15	Mysłowice	2187,1	0			2187,1

16	Myszków	4216,2	507,1			4723,3
17	Piekary Śląskie	2208,2	0	94,5		2302,7
18	Pszczyna	2013,6	671,2		179,3	2505,5
19	Racibórz	2598,3	0			2598,3
20	Ruda Śląska	3734,1	0			3734,1
21	Rybnik z pow. rybnickim	6038,5	472,7	300,0		6811,2
22	Siemianowice Śl.	2565,3	358			2923,3
23	Sosnowiec	10921,6	0	320		11241,6
24	Świętochłowice	2260,3	0			2260,3
25	Tarnowskie Góry	3741,4	2084,5			5825,9
26	Tychy z pow. bieruńsko-lędzińskim	4421,0	589,9			5010,9
27	Wodzisław Śląski	5077,4	0			5077,4
28	Zabrze	5555,5	100			5655,5
29	Zawiercie	10588,6	300	503,5		11392,1
30	Żory	1803,3	0			1803,3
31	Żywiec	6577,6	0	100		6677,6
województwo śląskie		163611,0	14425,5	2551,5	179,3	180408,7

Podsumowując:

- Fundusz Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu był o blisko 58% niższy od roku 2010;
- dodatkowe środki z rezerwy Ministra były o 87% niższe niż w roku poprzednim;
- łączna wysokość środków FP stanowiły 35,72% kwoty środków FP z 2010.

Tak niekorzystnej sytuacji publiczne służby zatrudnienia nie notowały od lat. Posiadane kwoty środków FP miały bezpośrednie przełożenie na liczbę osób objętych aktywizacją zawodową.

Pierwszym odczuwalnym sygnałem zaistniałej sytuacji finansowej było ograniczenie wsparcia przedsiębiorczości, w tym ograniczenie przyznawania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz refundację pracodawcom kosztów tworzenia i doposażania stanowisk pracy. Następne negatywne skutki to:

- w związku z brakiem uruchomienia wzorem roku poprzedniego krajowego programu dla osób młodych nastąpił widoczny spadek liczby osób w wieku do 25 roku życia objętych programami aktywizacji zawodowej,
- obniżenie liczby osób uczestniczących w określonych formach wsparcia finansowanych z Funduszu Pracy. I tak:
 - o ponad 68% uległa zmniejszeniu liczba bezrobotnych skierowanych na szkolenia,
 - o ponad 58% zmniejszyła się liczba osób skierowanych na staże,
 - o ponad 41% uległa zmniejszeniu liczba osób rozpoczynających działalność gospodarczą dzięki środkom otrzymanym z urzędów pracy.

Istotne jest, że spadki ilościowe osób korzystających z określonych form wsparcia, nie przełożyły się na drastyczne zmiany w liczbach obrazujących strukturę bezrobocia w województwie śląskim.

Bezdiskusyjny pozostaje wzrost liczby osób bezrobotnych, jednakże należy podkreślić, że wzrost ten nie dotyczy osób do 25 roku życia, gdzie zanotowano spadek o 1 438 osób tj. o 4% w stosunku do 2010 roku.

Wzrost nastąpił wśród bezrobotnych:

- powyżej 50 roku życia o 6,3%,
- bez kwalifikacji zawodowych o 15,2%,
- długotrwale bezrobotnych o 16,8%.

Powyższe wielkości wskazują, że zmniejszenie kwot środków Funduszu Pracy na programy na rzecz aktywizacji bezrobotnych miało widoczny wpływ na strukturę bezrobotnych zwiększając liczbę osób pozostających bez pracy w okresie dłuższym niż 12 miesięcy w przeciągu 2 lat oraz osób bez kwalifikacji zawodowych. Niepokojący jest wzrost liczby bezrobotnych wśród osób powyżej 50 roku życia w świetle planów wydłużenia wieku aktywności zawodowej kobiet i mężczyzn.

Środki Funduszu Pracy były wydatkowane racjonalnie i efektywnie. Samorządy dołożyły starań na rzecz pełnego, racjonalnego wydatkowania przyznanych kwot. Część z nich podjęło starania o pozyskanie dodatkowych środków na realizację projektów w ramach programów ogłaszanych i finansowanych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

**ZESTAWIENIE KWOT ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY POZYSKANYCH PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW
BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ Z WYDATKAMI NA TEN CEL - WG STANU NA DZIEŃ 31.12.2011 R.**

Lp.	Rejon obsługiwany przez PUP	Środki Funduszu Pracy na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (algorytm+rezerva Ministra+inne) (w tys. zł)	Wydatki Funduszu Pracy na programy aktywizujące osoby bezrobotne (w tys. zł)	Poziom wydatków Funduszu Pracy (4:3) w %
1	2	3	4	5
1	Będzin	8588,7	8346,0	97,2
2	Bielsko-Biała z pow. bielskim	8225,1	8213,4	99,9
3	Bytom	11519	11273,8	97,9
4	Chorzów	3768,8	3767,2	100,0
5	Cieszyn	6036,9	5902,0	97,8
6	Częstochowa z pow. częstochowskim	20900,6	21000,7	100,5
7	Dąbrowa Górnicza	6049,6	6045,4	99,9
8	Gliwice z pow. gliwickim	8942,5	8917,7	99,7
9	Jastrzębie Zdrój	2388,8	2385,8	99,9
10	Jaworzno	3654,8	3654,7	100,0
11	Katowice	5976,1	5971,0	99,9
12	Kłobuck	5447,7	5385,8	98,9
13	Lubliniec	3323,5	3320,5	99,9

14	Mikołów	2856,5	2855,2	100,0
15	Mysłowice	2187,1	2176,1	99,5
16	Myszków	4723,3	4721,5	100,0
17	Piekary Śląskie	2302,7	2302,5	100,0
18	Pszczyna	2505,5	2356,3	94,0
19	Racibórz	2598,3	2749,9	105,8
20	Ruda Śląska	3734,1	3732,9	100,0
21	Rybnik z pow. rybnickim	6811,2	6811,2	100,0
22	Siemianowice Śl.	2923,3	2923	100,0
23	Sosnowiec	11241,6	11217,7	99,8
24	Świętochłowice	2260,3	2255,4	99,8
25	Tarnowskie Góry	5825,9	5795,3	99,5
26	Tychy z pow. bieruńsko-lędzińskim	5010,9	5019,7	100,2
27	Wodzisław Śląski	5077,4	5070,2	99,9
28	Zabrze	5655,5	5642,7	99,8
29	Zawiercie	11392,1	11356,4	99,7
30	Żory	1803,3	1803,3	100,0
31	Żywiec	6677,6	6665,5	99,8
województwo śląskie		180408,7	179638,8	99,6

Europejskie Fundusz Społeczny

Zadania związane z wdrażaniem Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL)

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach realizuje działania związane z wdrażaniem komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, a w szczególności zadania związane z organizacją konkursów w ramach PO KL. WUP pełni rolę Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla następujących Działań/Poddziałań:

Priorytet VI

Działanie 6.1 – Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie:

- Poddziałanie 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy;
- Poddziałanie 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie;
- Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych.

Działanie 6.2 - Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

Działanie 6.3 - Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich.

Priorytet VIII

Działanie 8.1 – Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie:

- Poddziałanie 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw;
- Poddziałanie 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie;
- Poddziałanie 8.1.3 Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności.

Priorytet IX

Działanie 9.3 – Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego w formach szkolnych.

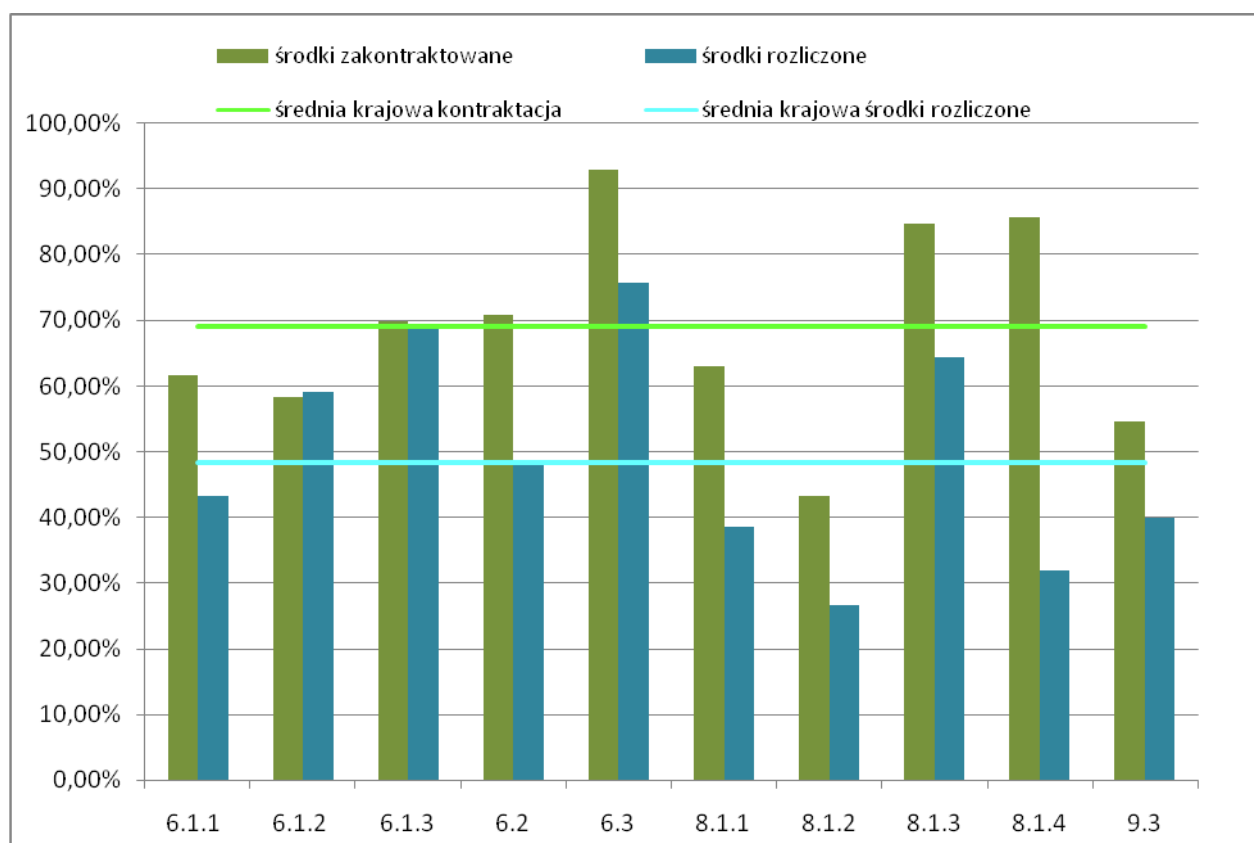
W 2011 roku osiągnięto następujące rezultaty:

Priorytet / Działanie / Poddziałanie	Alokacja 2007 - 2013	Kontraktacja - wartość podpisanych umów (stan na 31.12.2011 r.)		Rozliczone wnioski o płatność (stan na 31.12.2011 r.)	
		Wartość	% w odniesieniu do alokacji 2007-13	Wartość	% w odniesieniu do kontraktacji 2007-2011
Priorytet VI	975 259 315,50zł	668 455 347,22zł	68,54%	596 930 033,82 zł	89,30%
6.1.1	142 034 857,74zł	87 600 679,82 zł	61,68%	61 447 842,67 zł	70,15%
6.1.2	49 955 039,66zł	29 099 416,25 zł	58,25%	29 570 178,61 zł	101,62%
6.1.3	586 804 056,95zł	410 405 067,88 zł	69,94%	407 805 704,07 zł	99,37%
6.2	186 314 783,84zł	131 919 320,07 zł	70,80%	90 425 761,52 zł	68,55%
6.3	10 150 577,32zł	9 430 863,20 zł	92,91%	7 680 546,95 zł	81,44%
Priorytet VIII/ Działanie 8.1.1	541 644 053,10zł	320 182 678,02 zł	59,11%	195 884 848,27 zł	61,18%
8.1.1	401 903 570,32 zł	253 620 678,30 zł	63,10%	154 834 423,17 zł	61,05%
8.1.2	125 259 573,19 zł	54 233 776,10 zł	43,30%	33 404 279,50 zł	61,59%
8.1.3	9 335 179,87 zł	7 914 133,48 zł	84,78%	6 007 540,75 zł	75,91%
8.1.4	5 145 729,72 zł	4 414 090,14 zł	85,78%	1 638 604,85 zł	37,12%
Priorytet IX/ Działanie 9.3	68 034 312,33 zł	37 192 589,12 zł	54,67%	27 195 612,54 zł	39,97%
9.3	68 034 312,33 zł	37 192 589,12 zł	54,67%	27 195 612,54 zł	39,97%
ŁĄCZNIE	1 584 937 680,93 zł	1 025 830 614,36 zł	64,72%	820 010 494,63 zł	51,74%

Działanie	Liczba osób, które rozpoczęły udział w projektach (2007-2011)			
	2011		2007-2011	
	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem
6.1	6 482	10 601	45 640	74 417
6.2	145	251	1 654	2 883
6.3	348	546	2 038	3 360
8.1	8 705	17 438	22 218	42 899
9.3	989	1 635	3 048	5 282
RAZEM	16 669	30 471	74 598	128 841
Działanie	Liczba osób, które zakończyły udział w projektach (2007-2011)			
	2011		2007-2011	
	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem
6.1	7 792	12 900	40 800	66 271
6.2	494	860	768	1 392
6.3	654	976	1 785	3 072
8.1	8 872	18 046	16 377	31 956
9.3	601	1 005	2 070	3 625
RAZEM	18 413	33 787	61 800	106 316

Na tle kraju realizacja zadań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki realizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach przedstawiała się następująco:

Kontraktacja i środki rozliczone przez WUP w odniesieniu do alokacji 2007-13 (stan na 31.12.11) (%)

Projekty systemowe Powiatowych Urzędów Pracy (Poddziałanie 6.1.3)

W 2011 roku realizowanych było 31 programów systemowych powiatowych urzędów pracy.

W projektach rozpoczęło udział **7 447 osób** (K – 4 445, M – 3 002), w tym :

- długotrwale bezrobotni - 2 391 osób (K -1 524, M - 867),
- niepełnosprawni - 524 osoby (K – 311, M - 213).

Udzielono **1 665 dotacji** (K - 747, M - 918)

W ramach projektów realizowano działania wynikające z przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, związane z realizacją następujących form wsparcia:

- szkoleń prowadzących do podniesienia, uzupełnienia bądź zmiany kwalifikacji zawodowych,
- staży,
- przygotowania zawodowego dorosłych,
- prac interwencyjnych,
- przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanego z podjęciem działalności gospodarczej,
- wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Wykorzystano środki w wysokości – 66 934 668,27 zł.

VI. OPIS WYBRANYCH ZADAŃ ZREALIZOWANYCH PRZEZ UCZESTNIKÓW RPDZ W 2011 ROKU

PRIORYTET I. WZROST AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

Wojewódzki Urząd Pracy – Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej - prowadził poradnictwo i informację zawodową w formie grupowej dla młodzieży w wieku powyżej 18 roku życia z terenu województwa śląskiego, która wymagała wsparcia w poszukiwaniu zatrudnienia, poruszania się po rynku pracy i planowania kariery zawodowej. W ramach realizacji zadania młodzież uczestnicząca w warsztatach organizowanych w siedzibie urzędu oraz na terenie szkół i uczelni wyższych została wyposażona w wiedzę i umiejętności niezbędne do skutecznego planowania kariery zawodowej. Łącznie w 35 spotkaniach uczestniczyły 782 osoby.

Wzorem lat ubiegłych **Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach** prowadził rejestr instytucji szkoleniowych (RIS). Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku wpisanych do RIS było **912** instytucji szkoleniowych. Natomiast szczegółowa statystyka ramach prowadzenia Rejestru Instytucji Szkoleniowych w WUP przedstawiała się następująco:

- wydano zaświadczenia o wpisie do RIS na 2011 rok **378** instytucjom szkoleniowym,
- wystawiono 314 pism w sprawie poprawy wniosku do RIS,
- 534 instytucji szkoleniowych zaktualizowało na 2011 rok wpisy do RIS za lata 2004-2010,
- wystosowano 140 pism w sprawie poprawy wniosku aktualizacyjnego do RIS,
- wykreślono z RIS 386 instytucji szkoleniowych,
- wystawiono 3 zaświadczenia o wpisie do RIS z aktualną datą,
- wystawiono 41 pism w sprawie wygenerowania kodu dostępu,
- wystosowano 20 innych pism dotyczących RIS,
- udzielono instytucjom szkoleniowym ponad 1,6 tys. wyjaśnień telefonicznych i osobiście w sprawie wpisu i aktualizacji wpisu do RIS.

Prowadzenie Rejestru Instytucji Szkoleniowych ma na względzie efektywne wydatkowanie środków publicznych na szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz zasadę wzajemności w stosunku do podmiotów z państw członkowskich Unii Europejskiej zamierzających uzyskać zlecenie finansowane ze środków publicznych na prowadzenie szkoleń. Dane z Rejestru Instytucji Szkoleniowych – dostępne przez internet – stanowią bazę informacyjną dla urzędów pracy, pracodawców i osób indywidualnych o potencjalnej ofercie szkoleń.

W ramach działań realizowanych przez **Wojewódzki Urząd Pracy** aktywizowano osoby w wieku 50+.

WUP realizował projekt własny rozpoczęty w 2010 roku pn. „Kompetencje na miarę potrzeb” (w ramach Podziałania 7.2.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki). Wsparcie skierowane było do 200 osób pracujących, powyżej 50 roku życia, zamieszkujących obszar województwa śląskiego. Jego głównym celem było utrzymanie tej grupy na rynku pracy przez podniesienie i udoskonalenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych pozwalających na trwałe wzmocnienie ich pozycji w dotychczasowym lub nowym miejscu pracy.

W ramach projektu realizowano zadania:

- doradztwo indywidualne (tzw. jobcoaching);
- szkolenia z zakresu języka angielskiego (certyfikat TELC);
- szkolenia komputerowe (ECDL, ECDL e-Citizen, ECDL Advanced);
- specjalistyczne szkolenia zawodowe i komputerowe;
- warsztaty cywilizacyjne;
- szkolenia interpersonalne.

Projekt zakończyły 182 osoby, w tym: 134 kobiety oraz 48 mężczyzn, korzystając z następujących form wsparcia:

- JOBCOACHING: 233 osoby uczestniczyły w co najmniej jednym z 4 spotkań w ramach jobcoachingu: w 2010 zrealizowano 2 etapy, w 2011 roku realizowano etap III i IV dotyczące

następujących elementów: określanie celów zawodowych, zarządzanie czasem, przygotowanie dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny), podstawy biznes planu, źródła dotacji na prowadzenie działalności gospodarczej, prowadzenie negocjacji płacowych; metody poszukiwania pracy;

- JĘZYK ANGLIJSKI: Szkolenia językowe zakończyło 189 uczestników. Certyfikat zewnętrzny TELC uzyskało w ramach projektu 141 uczestników (109 kobiet, 32 mężczyzn) – poziom zdawalności egzaminu 89,81 %;

- SZKOLENIA KOMPUTEROWE: W ramach projektu każdy z uczestników mógł skorzystać ze szkolenia komputerowego ECDL na poziomie: podstawowym; średniozaawansowanym i zaawansowanym. Certyfikat ECDL uzyskało łącznie 157 os., w tym: 55 os. e-citizen, 90 os. ECDL Core/Start oraz 12 os. ECDL Advance – poziom zdawalności egzaminu 92,90 %;

- SZKOLENIA ZAWODOWE: w ramach projektu każdy z uczestników mógł skorzystać z 1 szkolenia / kursu indywidualnego, wspierającego jego pozycję zawodową na regionalnym rynku pracy. Szkolenie / kurs było wybierane na podstawie IPR lub na indywidualne życzenie uczestnika po wskazaniu przez niego uzasadnienia i przydatności w dalszej ścieżce zawodowej. Łącznie w ramach projektu z indywidualnego szkolenia / kursu skorzystało 180 uczestników w ramach 33 obszarów tematycznych.

- WARSZTATY CYWILIZACYJNE: W ramach projektu uczestnicy skorzystali z 1 dniowych (8 godzin) warsztatów cywilizacyjnych, w trakcie których 177 uczestników projektu zapoznało się z takimi tematami jak: „Zmiana jako sytuacja trudna” – teoria i warsztaty (m.in. radzenie sobie ze zmianą, postawy wobec zmian), „Społeczeństwo informacyjne” – obejmujący warsztaty korzystania z podpisu elektronicznego, portali społecznościowych (w tym biznesowych), e-learningu, e-urzędu i e-płatności, praktycznego internetu.

130 uczestników projektu uzyskało umiejętności „miękkie” w zakresie:

- podwyższenia samooceny;
- identyfikacji mocnych i słabych stron osobowości;
- skutecznej komunikacji interpersonalnej;
- przyjmowania postaw asertywnych;
- autoprezentacji;
- radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych.

Ponadto osiągnięto następujące rezultaty:

- 93% absolwentów projektu zachowało status osoby pracującej;
- 81 % absolwentów wysoko i bardzo wysoko oceniło poziom wsparcia w ramach projektu;
- 84 % absolwentów wykorzystuje zdobyte umiejętności w aktualnym miejscu zatrudnienia;
- 92 % absolwentów zamierza wykorzystać zdobyte umiejętności w aktualnej lub przyszłej pracy zawodowej;
- 92 % absolwentów zamierza w przyszłości skorzystać z podobnego projektu szkoleniowego;
- 98 % absolwentów będzie rekomendować innym osobom 50+ udział w podobnych projektach szkoleniowych;
- 76 % absolwentów stwierdziło, że udział w projekcie wzmocnił ich pozycję zawodową i społeczną.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach realizował projekt partnerski pt. „Kształcenie ustawiczne w Europie – dobre praktyki” w ramach Programu Leonardo da Vinci. Projekt realizowany był wspólnie z następującymi instytucjami partnerskimi: Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach – Koordynator projektu, Heinrich Vetter Forschungsinstitut e. V. für Arbeit und Bildung in der Metropolregion Rhein-Neckar – Partner z Niemiec, Le Forem – Office wallon de la Formation professionnelle et de l'emploi – Partner z Belgii, Sociedad de Desarrollo de Santa Cruz de Tenerife – Partner z Hiszpanii, Mission Locale pour l'emploi des jeunes dans le Douaisis – Partner z Francji. Celem projektu była wymiana i transfer doświadczeń pomiędzy partnerami oraz przykłady dobrych praktyk w zakresie metod szkoleniowych i ich zawartości tematycznej. Wszyscy partnerzy byli specjalistami w dziedzinie kształcenia ustawicznego i dzielili się wzajemnie swoją wiedzą. Wszyscy uczestnicy na miejscu u poszczególnych partnerów wizytowali najbardziej aktywnie działające instytucje szkoleniowe na rynku pracy, które zajmują się kształceniem ustawicznym, szkoleniami dla bezrobotnych, dla długotrwale bezrobotnych, dla

poszukujących zatrudnienia. Działania zakładały tygodniowe wizyty wymiany doświadczeń u wszystkich partnerów projektu. Wszyscy beneficjenci projektu, reprezentanci instytucji partnerskich uczestniczyli w wizytach wymiany doświadczeń w tym samym czasie w kraju partnerskim. W latach 2009-2010 zrealizowano 4 wizyty studyjne: w Niemczech, w Belgii, w Hiszpanii i we Francji. W 2011 roku w terminie 21 – 25 marca została zorganizowana piąta, ostatnia wizyta studyjna grupy partnerskiej projektu w Polsce. Instytucją goszczącą był koordynator projektu Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach. W wizycie wzięli udział przedstawiciele instytucji partnerskich. W trakcie spotkań uczestnicy projektu mieli okazję pozyskać informacje o aktualnej sytuacji na śląskim rynku pracy, o projektach realizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach, finansowanych ze środków zarówno krajowych, jak i europejskich, a także w jaki sposób są organizowane, koordynowane oraz świadczone usługi poradnictwa i informacji zawodowej. Przedmiotem spotkań była również prezentacja dotycząca systemu edukacji w Polsce przedstawiona przez przedstawiciela Wydziału Strategii Edukacyjnej Śląskiego Kuratorium Oświaty. Podczas wizyty uczestnicy projektu odwiedzili następujące instytucje województwa śląskiego, które zajmują się działaniami z zakresu kształcenia ustawicznego:

- Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej, Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Zawodowego w Rudzie Śląskiej (zwiedzanie Regionalnego Centrum Szkoleniowego TOYOTA, pracowni fryzjersko-kosmetycznej, sprzedaży detalicznej, krawieckiej, pracowni mechatronicznej, wizyta w warsztacie gastronomicznym),
- Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrze (zwiedzanie warsztatów gdzie odbywają się szkolenia w następujących zawodach: mechanik i technik pojazdów samochodowych, mechanik, blacharz, monter izolacji budowlanych),
- Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach,
- Zakład Doskonalenia Zawodowego (zwiedzanie bazy dydaktycznej m.in.: pracowni fryzjerskiej, kosmetycznej, masażu, komputerowej, w tym laboratorium Akademii Lokalnej CISCO, pracowni instalacji solarnych, klimatyzacyjnych i wentylacyjnych, Krajowego Centrum Szkolenia Spawaczy, bazy dydaktycznej: poligon budowlany, pracowni obrabiarek sterowanych numerycznie CNC, spawalni),
- Akademia Techniczno-Humanistyczna z Bielsko-Białej,
- Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Bielsku – Białej.

25 marca 2011r. odbyła się konferencja podsumowująca projekt. Na konferencji przedstawiono ogólne założenia projektu partnerskiego: kraje partnerskie, cele, działania, rezultaty. Zgodnie z ustaleniami grupy partnerskiej reprezentanci z Niemiec, Francji, Belgii oraz Hiszpanii przedstawili na konferencji przykłady dobrych praktyk z zakresu kształcenia ustawicznego. Ponadto przedstawione zostały również rodzime praktyki w omawianym zakresie: działania realizowane przez Zakład Doskonalenia Zawodowego w Katowicach, projekt „Kompetencje na miarę potrzeb” realizowany przez WUP w Katowicach.

Zawartość merytoryczna prezentacji została przedstawiona w przewodniku dobrych praktyk, który został opracowany przez grupę partnerską. Tę dwujęzyczną publikację (+ DVD) pn. „Kształcenie ustawiczne w Europie – dobre praktyki” rozpowszechniono wśród uczestników projektu oraz w instytucjach rynku pracy w województwie śląskim.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach realizował również projekt partnerski pn. „Narzędzia wspierające osoby wykluczone społecznie” w ramach Programu Uczenie się przez całe życie Leonardo da Vinci. W realizację przedsięwzięcia zaangażowane były: Centrum Szkoleniowe NELE z Grecji i Rada Okręgu Østfold z Norwegii. Projekt realizowany był w latach 2009-2011. Podstawą nawiązanej współpracy był fakt, iż wybrane działania realizowane przez każdego z partnerów są podejmowane z myślą o wspieraniu osób zaliczanych do tzw. grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Za osoby narażone na ryzyko wykluczenia uznano w szczególności: długotrwale bezrobotnych, bezrobotnych o niskich kwalifikacjach i w wieku powyżej 50 roku życia, młode osoby pozbawione pracy (o niskich kwalifikacjach, nieprzyzwyczajone do pracy), rodziny o niskich dochodach, imigrantów, a także niepełnosprawnych.

Głównym celem projektu było pozyskanie szczegółowej wiedzy na temat funkcjonowania systemu szeroko rozumianych usług społecznych w Grecji, Norwegii i Polsce świadczonych przez partnerów projektu na rzecz osób zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego oraz wymiana doświadczeń oraz dobrych praktyk. Realizacja projektu zakładała również poznanie sposobu organizacji instytucji tworzących grupę partnerską.

Działaniami służącymi osiągnięciu celów były wzajemne wizyty pracowników instytucji tworzących grupę partnerską. W ramach trwającej dwa lata (2009-2011) współpracy grupa partnerska zorganizowała pięć wizyt. Dwie z nich miały miejsce w 2011: 20-23 lipca 2011r. – Grecja, 17-20 kwietnia 2011r. - Polska. Programy poszczególnych spotkań zakładały realizację warsztatów przedstawiających narzędzia i metody pracy instytucji partnerskich, które opierały się przede wszystkim na dyskusjach i wymianie doświadczeń członków grupy partnerskiej oraz udział w wybranych warsztatach aktywizacji zawodowej – obserwacja realizacji wsparcia na rzecz grupy docelowej projektu. W czasie wizyt organizowane były spotkania z przedstawicielami innych instytucji działających w specyfice wykluczenia społecznego. Produktem finalnym realizacji projektu jest broszura z płytą CD. Broszura zawiera informacje na temat celów projektu i osiągniętych rezultatów, charakterystykę każdej instytucji biorącej udział w projekcie, opis metod pracy na rzecz grup defaworyzowanych, informacje na temat systemu pomocy społecznej, współpracy z innymi podmiotami wspierającymi. Na płycie CD znajdują się materiały ze spotkań grupy partnerskiej, w tym: prezentacje, opracowania zagadnień omawianych w czasie realizacji projektu, raport końcowy, zdjęcia.

Wojewódzki Urząd pracy w Katowicach pełniący rolę Instytucji Wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II Stopnia) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki realizował Poddziałanie 6.1.1 PO KL *Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy*. W ramach zadania wsparciem objęto takie grupy docelowe jak: osoby pozostające bez zatrudnienia (w tym osoby zarejestrowane jako bezrobotne lub poszukujące pracy), osoby pozostające bez zatrudnienia zamieszkujące w gminach wiejskich i miejsko – wiejskich oraz mieszkańcy miast do 25 tys. mieszkańców zamierzające podjąć zatrudnienie w obszarach niezwiązanych z produkcją roślinną i/lub zwierzęcą, instytucje rynku pracy i ich pracownicy, podmioty działające na rzecz rozwoju zasobów ludzkich oraz upowszechniania dialogu oraz partnerstwa publiczno-społecznego na poziomie regionalnym i lokalnym. Liczba osób w wieku 50-64 lata, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Poddziałania: 320 (wartość łączna dla Działania 6.1: 1 635 osoby).

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach pełniący rolę Instytucji Wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II Stopnia) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki realizował również Poddziałanie 6.1.3 PO KL *Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*. Były to projekty systemowe powiatowych urzędów pracy. W ramach zadania wsparciem objęto osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne, w tym w szczególności osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wymienione w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.). Celem było stworzenie warunków dla rozwoju aktywności zawodowej w regionie. Wsparcie obejmowało instrumenty i usługi wymienione w w/wym. ustawie finansowane ze środków Funduszu Pracy, związane z realizacją takich form wsparcia, jak: szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace interwencyjne, wyposażenie i doposażenie stanowiska pracy, przyznaniem jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym pomocą prawną, konsultacjami i doradztwem związanymi z podjęciem działalności gospodarczej. Liczba osób w wieku 50-64 lata, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.3: 1 315 (wartość łączna dla Działania 6.1 to 1 635). W 2011 roku wartość środków zakontraktowanych (Poddziałanie 6.1.3) wyniosła 410 405 tys. zł. Na finansowanie realizacji projektów (Poddziałania 6.1.3) beneficjentom przekazano 66 385 tys. zł.

W ramach Poddziałania 8.1.1 PO KL *Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw* **Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach** pełniący rolę Instytucji

Wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II Stopnia) realizował cel, którym było stworzenie warunków dla rozwoju aktywności zawodowej w regionie. Zadanie realizowano poprzez projekty uprawnionych beneficjentów, wybierane w trybie konkursowym. Wspierane były szkolenia, kursy i poradnictwo zawodowe (jako działanie uzupełniające do szkoleń i kursów) skierowane do dorosłych osób pracujących, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem nowych, uzupełnianiem lub podwyższaniem kwalifikacji i umiejętności (poza godzinami pracy), w szczególności dla osób zatrudnionych o niskich lub zdezaktualizowanych kwalifikacjach (z wyłączeniem kształcenia ustawicznego w formach szkolnych realizowanego w szkołach dla dorosłych). **Ukierunkowanie wsparcia na osoby powyżej 50 roku życia osiągnięto poprzez wprowadzenie** kryterium strategicznego premiującego przedsięwzięcia skierowane do omawianej grupy docelowej. Liczba osób w wieku powyżej 50 roku życia, które zostały objęte wsparciem w zakresie projektów szkoleniowych (projekty o charakterze regionalnym): 1 175 (w ramach całego Działania 8.1 objęto wsparciem 1 368 osób powyżej 50 roku życia). W 2011 roku wartość środków zakontraktowanych (Poddziałanie 8.1.1) wyniosła 92 844 tys. zł. Na finansowanie realizacji projektów (Poddziałanie 8.1.1) beneficjentom przekazano 73 975 tys. zł.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach pełniący rolę Instytucji Wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II Stopnia) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki realizował **Działanie 9.3 PO KL - Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego w formach szkolnych**. W ramach zadania wsparciem objęto następujące grupy docelowe: osoby w wieku 25 – 64 lat (oraz osoby nie uczące się w wieku 18 – 24 lat) zgłaszające z własnej inicjatywy chęć kształcenia ustawicznego w formach szkolnych, szkoły dla dorosłych, placówki kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego prowadzące formalne kształcenia ustawiczne, partnerzy społeczno – gospodarczy, pracodawcy. Celem zadania, realizowanego w ramach Działania 9.3 PO KL, było zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym w formach szkolnych poprzez podniesienie jego jakości i dostępności oraz zwiększenie znaczenia kształcenia ustawicznego jako czynnika oddziałującego na sytuację na rynku pracy, poprzez różnego typu działania. Do działań tych zaliczono: kształcenie w formach szkolnych osób dorosłych z własnej inicjatywy zainteresowanych uzupełnieniem lub podwyższeniem swojego wykształcenia i kwalifikacji ogólnych i zawodowych, programy formalnego potwierdzania kwalifikacji ogólnych i zawodowych zdobytych w sposób pozaformalny i nieformalny, usługi doradcze dla osób dorosłych z własnej inicjatywy zainteresowanych kształceniem formalnym w zakresie wyboru kierunku i formy kształcenia formalnego w kontekście potrzeb regionalnego lub lokalnego rynku pracy, wsparcie dla szkół dla dorosłych, placówek kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego w zakresie kształcenia formalnego ukierunkowane na monitorowanie potrzeb oraz rozszerzanie lub dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy, podwyższanie jakości oferty edukacyjnej w tym również w przypadku form pozaszkolnych ubieganie się o akredytację kuratora oświaty, rozwój innowacyjnych form kształcenia ustawicznego, w tym również w formie e-learningu.

Liczba osób w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w formalnym kształceniu ustawicznym w ramach Działania: 1 093.

W ramach aktywizacji zawodowej osób zamieszkujących obszary peryferyjne – poprawa ich mobilności zawodowej **Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach pełniący rolę Instytucji Wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II Stopnia) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wdrażał Działanie 6.3 PO KL - Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich**. Celem zadania jest podniesienie zdolności do zatrudnienia oraz mobilności przestrzennej i zawodowej osób zamieszkujących na obszarach wiejskich poprzez przygotowanie ich do podjęcia pracy w zawodach pozarolniczych oraz wykorzystania szans związanych z powstawaniem nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich. Grupy docelowe w tym zadaniu to mieszkańcy gmin wiejskich, miejsko – wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców, społeczności lokalne aktywnie działające na obszarach wiejskich na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców obszarów wiejskich, podmioty działające na obszarach wiejskich na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców tych obszarów. Liczbę projektów

wspierających rozwój inicjatyw lokalnych osiągnięto na poziomie 34. W 2011 roku wartość zakontraktowanych środków wyniosła 1 584 tys. zł. Na finansowanie realizacji projektów beneficjentom przekazano 1 499 tys. zł.

Fundusz Górnośląski S.A., realizując zadania wpisujące się w dokapitalizację zewnętrznych źródeł Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 poprzez *Regionalny Fundusz Pożyczkowy* – wsparcie mikro, małych przedsiębiorstw, absolwentów i osób bezrobotnych rozpoczynających działalność gospodarczą – i *Śląski Fundusz Pożyczkowy* – wsparcie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, przyczyniał się do rozwoju gospodarczego regionu. Wsparcie polegało na:

- udzielaniu pożyczek podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą na terenie województwa śląskiego, opolskiego i małopolskiego (mikro i małym przedsiębiorcom) w wysokości od 10.000 do 120.000 zł, na okres do 5 lat. Pożyczki przeznaczone na sfinansowanie działalności bieżącej (środki obrotowe) oraz zakupów o charakterze inwestycyjnym;
- udzielanie pożyczek mikro i małym przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą na terenie województwa śląskiego w okresie powyżej 12 miesięcy w wysokości od 10.000 do 240.000 zł, na okres do 5 lat. Pożyczki przeznaczone na sfinansowanie działalności bieżącej (środki obrotowe) oraz zakupów o charakterze inwestycyjnym;
- udzielanie pożyczek absolwentom i osobom bezrobotnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej na terenie województwa śląskiego w wysokości od 10.000 do 60.000 zł na okres 5 lat;
- udzielanie pożyczek podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą od co najmniej 12 miesięcy i posiadającym siedzibę na terenie województwa śląskiego lub prowadzącym inwestycję na terenie województwa śląskiego (mikro, małe, średnie przedsiębiorstwa). Pożyczki na bieżące wydatki w kwocie od 25.000 do 600.000 zł, na okres do 4 lat, pożyczki na wydatki inwestycyjne w kwocie od 25.000 do 600.000 zł na okres do 7 lat,
- preferencyjne pożyczki inwestycyjne udzielane na finansowanie wydatków związanych z realizacją nowych inwestycji w woj. śląskim w kwocie od 25.000 do 600.000 zł.

Osiągnięto następujące rezultaty:

- **Regionalny Fundusz Pożyczkowy**

- Ilość podpisanych umów – 45 szt.
- Wartość podpisanych umów – 6.779.360 zł

- **Śląski Fundusz Pożyczkowy**

- Ilość podpisanych umów - 34 szt.
- Wartość podpisanych umów – 12.589.254 zł.

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego – Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizacji Priorytetu VII Poddziałania 7.1.1, 7.1.2, 7.2.1, 7.2.2 oraz Działania 7.3 oraz 9.5 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, realizował zadanie skierowane do: osób długotrwale bezrobotnych, osób niezatrudnionych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi, osób nieaktywnych zawodowo z uwagi na opiekę nad dziećmi lub innymi osobami zależnymi, osób powracających na rynek pracy po urlopiach wychowawczych i macierzyńskich, osób po pięćdziesiątym roku życia (50+), młodzieży w wieku 15 – 25 lat zagrożonej wykluczeniem, osób bezdomnych, uchodźców, cudzoziemców posiadających zgodę na pobyt tolerowany oraz cudzoziemców posiadających zezwolenie na osiedlenie się, zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego WE lub objętych ochroną uzupełniającą, mających trudności z integracją zawodową i społeczną, członków mniejszości etnicznych i narodowych, osób opuszczających rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz placówki, o których mowa w art. 88 ustawy o pomocy społecznej, mających trudności z integracją zawodową i społeczną, osób po zwolnieniu z zakładu karnego lub innej, jednostki penitencjarnej (do 12 miesięcy od jej opuszczenia); osób uzależnionych od alkoholu lub innych środków odurzających, poddających się procesowi leczenia lub po jego ukończeniu, otoczenia osób wykluczonych społecznie (w zakresie projektów środowiskowych, poradnictwa,

projektów promocyjnych, oraz działań wspierających), instytucji pomocy i integracji społecznej i ich pracowników; partnerów społecznych i gospodarczych oraz mieszkańców gmin wiejskich, miejsko – wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców, społeczności lokalnych aktywnie działających na obszarach wiejskich na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców tych obszarów; podmiotów działających na obszarach wiejskich na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, mieszkańców tych obszarów.

W ramach Poddziałania 7.1.1 PO KL *Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społeczne* rozpoczęło udział w projekcie 4494 osób (w tym 3117 kobiet) z czego:

- 2876 (w tym 2071 kobiet) to osoby o statusie bezrobotnego,
- 1474 (w tym 946 kobiet) to osoby o statusie nieaktywnego zawodowo, w tym:
 - 1117 to osoby w wieku 15-24 lat,
 - 316 to osoby w wieku 55-64 lat,
 - 1016 to osoby z terenów wiejskich,
 - 734 to osoby niepełnosprawne.

W ramach Poddziałania 7.1.2 PO KL *Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy w rodzinie* udział w projekcie rozpoczęło 741 osób (w tym 397 kobiet), z czego:

- 98 (w tym 64 kobiet) to osoby o statusie bezrobotnego,
- 551 (w tym 286 kobiet) to osoby o statusie nieaktywnego zawodowo, w tym:
 - 316 to osoby w wieku 15-24 lat,
 - 55 to osoby w wieku 55-64 lat,
 - 311 to osoby z terenów wiejskich,
 - 467 to osoby niepełnosprawne.

W ramach Poddziałania 7.2.1 PO KL *Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym* rozpoczęło udział w projekcie 7392 osób (w tym 4291 kobiet) z czego:

- 2689 (w tym 1658 kobiet) to osoby o statusie bezrobotnego,
- 4360 (w tym 2416 kobiet) to osoby o statusie nieaktywnego zawodowo, w tym:
 - 3576 to osoby w wieku 15-24 lat,
 - 542 to osoby w wieku 55-64 lat,
 - 1226 to osoby z terenów wiejskich,
 - 1282 to osoby niepełnosprawne.

W ramach Poddziałania 7.2.2 PO KL *Wsparcie ekonomii społecznej* udział w projekcie rozpoczęło 2561 osób (w tym 1597 kobiet) z czego:

- 293 (w tym 194 kobiet) to osoby o statusie bezrobotnego,
- 950 (w tym 604 kobiet) to osoby o statusie nieaktywnego zawodowo, w tym:
 - 864 to osoby w wieku 15-24 lat,
 - 337 to osoby w wieku 55-64 lat,
 - 258 to osoby z terenów wiejskich,
 - 25 to osoby niepełnosprawne.

W ramach Działania 7.3 PO KL *Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji* udział w projekcie rozpoczęło 2485 osób (w tym 1784 kobiet) z czego:

- 424 (w tym 363 kobiet) to osoby o statusie bezrobotnego,
- 1414 (w tym 989 kobiet) to osoby o statusie nieaktywnego zawodowo,
 - 874 to osoby w wieku 15-24 lat,
 - 307 to osoby w wieku 55-64 lat,
 - 1783 to osoby z terenów wiejskich,
 - 300 to osoby niepełnosprawne.

W ramach Działania 9.5 PO KL *Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich* rozpoczęło udział w projekcie 5610 osób (w tym 3490 kobiet) z czego:

- 434 (w tym 359 kobiet) to osoby o statusie bezrobotnego,
- 3513 (w tym 2102 kobiet) to osoby o statusie nieaktywnego zawodowo, w tym:
 - 2414 to osoby w wieku 15-24 lat,
 - 326 to osoby w wieku 55-64 lat,
 - 4111 to osoby z terenów wiejskich,
 - 10 to osoby niepełnosprawne.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. zatwierdzono 3962 wniosków o płatność w ramach Poddziałania 7.1.1, 7.1.2, 7.2.1 oraz Działania 7.3 oraz 9.5 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na kwotę **313 902 527 PLN**.

Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w ramach PO KL Poddziałanie 6.1.1 realizowała projekt „Jest Internet – Jest Praca” skierowany do osób bezrobotnych oraz nieaktywnych zawodowo z woj. śląskiego. Jego celem było stworzenie platformy internetowej – narzędzia skupiającego w jednym miejscu wszystkie użyteczne informacje z punktu widzenia bezrobotnego z terenu województwa śląskiego, w tym: utworzenie bazy ofert pracy, utworzenie bazy CV, stworzenie kreatora CV, utworzenie bazy bezpłatnych szkoleń dla osób bezrobotnych, publikacja użytecznych i praktycznych informacji związanych z rynkiem pracy. Ponadto zakładano zamieszczanie informacji z zakładaniem działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne przy wykorzystaniu środków pochodzących z Funduszu Pracy lub Europejskiego Funduszu Społecznego oraz promocja na stworzonej platformie internetowej elastycznych form zatrudnienia oraz propagowanie równości szans kobiet i mężczyzn. W wyniku podejmowanych działań osiągnięto następujące efekty:

- 338 opublikowanych bieżących informacji na temat rynku pracy, bieżących zmian w prawie pracy, zmianach w trendach w zarządzaniu kadrami, itp.;
- 60 specjalistycznych poradnikowych artykułów dla bezrobotnych kobiet i mężczyzn ułatwiających odnalezienie się na rynku pracy i propagujących zasadę równości szans;
- 3 artykuły podkreślających zalety elastycznych form pracy;
- utworzono narzędzie do kreacji CV;
- 49 postów na forum wymiany doświadczeń.

W ramach Działanie 6.2. POKL **GARR S.A.** realizował projekt „Biznesklasa”, skierowany do mieszkańców województwa śląskiego chcących założyć własną działalność gospodarczą, z wyłączeniem osób, które miały zarejestrowaną działalność gospodarczą w okresie jednego roku przed przystąpieniem do projektu. W wyniku realizacji projektu w 2011 roku powstało 17 mikroprzedsiębiorstw.

Śląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach i podległe jednostki organizowała kształcenie ogólne i zawodowe dla młodzieży, która wypadła z powszechnego systemu edukacji. W ramach prowadzonych działań młodzież uzupełniła wykształcenie w ramach następujących form kształcenia:

- szkoła podstawowa – 15,
- gimnazjum dla dorosłych z przyuczeniem do zawodu – 1858,
- szkoła zawodowa dla dorosłych – 1768,
- szkolenie kursowe – 20.

Uczestnicy OHP zdobyli wykształcenie zawodowe lub ogólne. Jednostki OHP wypracowały skuteczny system pomocy młodzieży o zmniejszonych szansach życiowych, umożliwiły młodzieży zaniedbanej wychowawczo uzupełnienie wykształcenia, zdobyć kwalifikacje zawodowe, co ułatwi im start w życiu dorosłym na obecnym rynku pracy. W roku 2011 w Śląskiej WK wykształcenie zdobyło 3661 uczestników w zawodach jak: kucharz, małej gastronomii, sprzedawca, murarz, lakiernik, dekarz, malarz tapeciarz, ogrodnik.

OHP prowadziło poradnictwo zawodowe dla młodzieży w celu pomocy w wyborze odpowiedniego kierunku kształcenia, zawodu, kierunku przekwalifikowania oraz przygotowania do prowadzenia działalności gospodarczej. Popularyzowano w szkołach gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych i na wyższych uczelniach wiedzę o rynku pracy i kreowanie postaw przedsiębiorczości poprzez:

- organizowanie cyklicznych spotkań informacyjnych wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych,
- organizowanie cyklicznych warsztatów zawodo-znawczych wśród uczniów szkół gimnazjalnych,
- organizowanie warsztatów dot. komunikacji interpersonalnej, technik szybkiego uczenia się, czytania i zapamiętywania oraz zachowań przedsiębiorczych wśród uczniów szkół gimnazjalnych,
- organizowanie warsztatów dot. metod poszukiwania pracy, redagowania dokumentów aplikacyjnych, uruchamiania działalności gospodarczej, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej, asertywności, komunikacji werbalnej i niewerbalnej, sporządzania bilansu umiejętności, preferencji i kompetencji zawodowych wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów,
- udzielanie indywidualnych porad i konsultacji zawodowych z szeroko pojętej dziedziny poradnictwa zawodowego wśród uczniów szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych i studentów,
- udzielanie informacji dot. wolontariatu,
- organizowanie targów edukacyjnych w partnerstwie ze szkołami ponadgimnazjalnymi i wyższymi uczelniami.

Rozpowszechniano wśród młodzieży informacje dotyczące portalu internetowego Platforma Programowa „OHP dla Szkoły”.

W wyniku podejmowanych działań, osiągnięto następujące rezultaty:

Działalność Mobilnych Centrów Informacji Zawodowej i Młodzieżowych Centrów Karier:

- liczba indywidualnych porad zawodowych: 620
- liczba uczestników grupowego poradnictwa zawodowego: 3811
- liczba indywidualnych informacji zawodowych: 4708
- liczba uczestników grupowych informacji zawodowych: 12445.

Działalność klubów Pracy

- liczba uczestników warsztatów aktywnego poszukiwania pracy: 1352
- liczba uczestników zajęć aktywizujących: 4485
- liczba uczestników spotkań informacyjnych: 18072
- liczba indywidualnych konsultacji: 3487.

Śląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy realizowała – w ramach Poddziałania 1.3.3 PO KL projekt pn. „Szkolenie – Praktyka – Zatrudnienie – Rozwój IV edycja”. Beneficjentami projektu była młodzież zagrożona wykluczeniem społecznym w wieku 15-24 lat, która ma problemy z nauką, nie posiada kwalifikacji zawodowych lub posiada niskie kwalifikacje, które skutkują trudniejszym startem na rynku pracy, nie posiada dostatecznych kompetencji i umiejętności w zakresie znajomości języków obcych i obsługi komputera. Objęto projektem 260 beneficjentów (Kategoria „A” – młodzież w wieku 15 – 17 lat, zaniedbująca obowiązki szkolne – 130 osób, Kategoria „B” – młodzież w wieku 18 – 24 lata, nieaktywna zawodowo i bezrobotna – 130 osób), osiągając następujące efekty:

- 122 osoby z Kategorii „A” (93,85 %) ukończyły szkołę lub uzyskały promocję do następnej klasy;
- 122 osoby z Kategorii „B” (93,85 %) zdobyły lub podwyższyły kwalifikacje zawodowe;
- 249 uczestników projektu (95,77 %) ukończyło szkolenia komputerowe;
- 250 uczestników projektu (98,15 %) ukończyło kursy językowe;
- 29 uczestników z Kategorii „B” (22,31 %) podjęło zatrudnienia.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego (ROPS) realizował zadanie dotyczące reintegracji społecznej i zawodowej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym osób bezdomnych, bezrobotnych, niepełnosprawnych, uzależnionych od alkoholu i narkotyków, ofiar przemocy w rodzinie. Udzielano wsparcia finansowego dla organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w trybie otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych Województwa Śląskiego w dziedzinie polityki społecznej oraz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w tym:

- a. dofinansowano z budżetu Województwa Śląskiego realizację 8 zadań publicznych na łączną kwotę 144 250,00 zł w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Śląskiego w dziedzinie polityki społecznej w 2011 roku,
- b. dofinansowano z budżetu Województwa Śląskiego realizację 9 zadań publicznych na łączną kwotę 117 200,00 zł w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Śląskiego w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w 2011 roku - przeciwdziałanie problemom alkoholowym,
- c. dofinansowano z budżetu Województwa Śląskiego realizację 5 zadań publicznych na łączną kwotę 53 300,00 zł w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Śląskiego w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w 2011 roku - przeciwdziałanie narkomanii.

W ramach dotacji na pierwsze wyposażenie centrum integracji społecznej, zgodnie z zapisami art. 8 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2011, nr 43, poz. 225 ze zm.) udzielono dotacji Gminie Świętochłowice na pierwsze wyposażenie centrum integracji społecznej w kwocie 30 000,00 zł.

W ramach kształcenia ustawicznego i doskonalenia zawodowego przeznaczonego dla przedstawicieli grup zawodowych z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie **ROPS** zorganizował szkolenia i konferencje dotyczące m.in. takich zagadnień, jak:

- praca z osobą uzależnioną od substancji psychoaktywnych oraz jej rodziną,
- diagnozowanie i podejmowanie wczesnej interwencji wobec zażywania narkotyków,
- realizacja gminnych programów rozwiązywania problemów uzależnień,
- rozwój umiejętności związanych z prowadzeniem działalności profilaktycznej wśród młodzieży,
- procedura „Niebieska Karta”,
- praca środowiskowa z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie,
- budowanie zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

Uczestnikami powyższych przedsięwzięć byli przedstawiciele m.in. pomocy społecznej, samorządów gminnych, policji, oświaty, służby zdrowia, sądownictwa.

Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach prowadziła szkolenia i doradztwo zawodowe dla bezrobotnej młodzieży poniżej 25 roku życia. Organizowała szkolenia mające na celu poprawę atrakcyjności młodzieży na rynku pracy poprzez dostarczanie niezbędnej wiedzy potrzebnej do poruszania się po rynku pracy po ukończeniu nauki. Szkolenia obejmowały zagadnienia m.in. z zakresu autoprezentacji, komunikacji, tworzenia dokumentów aplikacyjnych, prawa pracy, podstawy zakładania działalności gospodarczej. Doradztwo zawodowe obejmowało indywidualne spotkania doradcy zawodowego z każdym uczestnikiem, których rezultatem było sporządzenie raportów określających predyspozycje zawodowe uczestników – opracowanie indywidualnej ścieżki kariery. Każde spotkanie trwało 5h (5x45min.) i odbywało się w siedzibie RIG. Płatne staże odbywały się w firmach i instytucjach województwa śląskiego i trwały 3 miesiące.

RIG realizował również kompleksowe projekty szkoleniowe dla pracujących osób dorosłych mające na celu wzrost aktywności uczestników projektu na rynku pracy, dostosowanie ich umiejętności do wymogów współczesnej gospodarki i doskonalenie posiadanych kwalifikacji zawodowych w obszarze systemów zarządzania jakością, bezpieczeństwa informacji i systemów informatycznych.

Łącznie w okresie sprawozdawczym w ramach projektów swoje kwalifikacje podniosło 317 osób i uzyskało certyfikaty kompetencji.

Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw S.A. – w ramach realizowanych projektów m.in. "Nowe wyzwanie – księgowanie", „Jest Internet – Jest Praca” – aktywizowała osoby pozostające bez zatrudnienia, w tym osoby bezrobotne znajdujące się w trudnym położeniu z Zabrze, Bytomia, Chorzowa, Sosnowca, Siemianowic Śląskich, Piekar Śląskich oraz z powiatu będzińskiego. W 2011 roku przeszkolone zostało 63 osoby, z których 31 zostało skierowanych na staże zawodowe, a 20 osób uzyskało zatrudnienia.

W ramach Punktu Konsultacyjnego (projekt PARP) zostało zrealizowanych 600 usług informacyjnych dla m.in. osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo.

Wojewódzki Urząd Pracy podejmował również inicjatywy wspierające zatrudnienie, czego wyrazem był udział w polsko – czesko – słowackim Partnerstwie Transgranicznym EURES-T Beskydy. W związku z udziałem w tymże partnerstwie:

- zorganizowano Transgraniczne Targi Pracy, Przedsiębiorczości i Edukacji (Cieszyn - 11.05), w których udział wzięło 43 wystawców, w tym 16 pracodawców (9 polskich, 7 czeskich), 5 powiatowych urzędów pracy, przedstawiciele sieci EURES z Czech i Słowacji, 7 polskich uczelni wyższych, przedstawiciele związków zawodowych, instytucji wspierających przedsiębiorczość i szkoleniowych. Łącznie zaprezentowano ok. 190 ofert pracy na ok. 580 miejsc pracy. Targi odwiedziło ok. 1 tys. osób. Targom towarzyszyły warsztaty na temat warunków życia i pracy oraz zakładania działalności gospodarczej w Polsce, Czechach i na Słowacji, w których łącznie uczestniczyło 19 osób;

- zorganizowano (we współpracy z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Bielsku – Białej) Targi Pracy, Praktyk i Wolontariatu (Żywiec – 13.05, Cieszyn – 16.05). W targach uczestniczyło łącznie 50 wystawców;

- zorganizowano konferencję nt. „System zabezpieczeń społecznych w Polsce, Czechach i na Słowacji – świadczenia dla osób bezrobotnych, świadczenia rodzinne” (Bielsko – Biała - 17.05). Podczas konferencji przedstawione zostały świadczenia przysługujące osobom bezrobotnym oraz świadczenia rodzinne w 3 krajach objętych partnerstwem, a także zasady koordynacji tych świadczeń w ramach UE. W konferencji uczestniczyło 38 osób z Polski, Czech i Słowacji;

- zorganizowano (we współpracy z Zarządem Regionu Podbeskidzie NSZZ „Solidarność”) szkolenie dla regionalnych liderów związków zawodowych z terenu objętego Partnerstwem EURES-T Beskydy nt. mobilności transgranicznej i migracji (Szczyrk - 19-20.05). W szkoleniu uczestniczyło 50 osób;

- uczestniczono w posiedzeniach Koordynującej Grupy Roboczej (Bielsko – Biała - 17.01, Słowacja, Ošćadnica - 30.11), Komitetu Sterującego (Czechy, Trinec - 25-26.01, Szczyrk – 30 – 31.05, Słowacja, Ošćadnica - 01.12), Sekretariatu Partnerstwa (Słowacja, Cadca - 05.10).

Dzięki działaniom osiągnięto takie rezultaty jak:

- popularyzacja mobilności transgranicznej i sieci EURES: w wydarzeniach zorganizowanych w ramach sieci EURES (targi, konferencja, szkolenie) udział wzięło ok. 2 000 osób;

- zwiększenie dostępu pracodawców i osób poszukujących pracy do przygranicznych ofert pracy oraz informacji nt. możliwości, jakie daje transgraniczny rynek pracy: w targach pracy uczestniczyło 26 pracodawców z Polski, Czech i Słowacji;

- zwiększenie współpracy pomiędzy instytucjami partnerskimi (publicznymi służbami zatrudnienia, organizacjami pracodawców i związkami zawodowymi) w regionie przygranicznym: regularny udział w posiedzeniach organów Partnerstwa: Komitecie Sterującym (3 razy), Koordynującej Grupy Roboczej (2 razy) i Sekretariatu (1 raz).

PRIORYTET II SPRAWNY RYNEK PRACY

W dniu 12 października 2011r. odbyły się – zorganizowane przez **Wojewódzki Urząd Pracy**, Europejskie Targi Przedsiębiorczości, Pracy i Edukacji w Bielsku – Białej, Częstochowie oraz Katowicach. Głównym celem Targów było umożliwienie nawiązania bezpośrednich kontaktów

pracodawców z kraju i zagranicy z osobami poszukującymi pracy, pomoc pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach, dostarczenie osobom zainteresowanym kompleksowych informacji na temat poszukiwania pracy, prowadzenia działalności gospodarczej, europejskiego rynku pracy, promowanie samozatrudnienia i kształcenia. Udział w Targach wzięło łącznie 138 wystawców z 9 krajów UE/ EOG (Czechy, Irlandia, Finlandia, Niemcy, Norwegia, Słowacja, Szwajcaria, Wielka Brytania, Polska), w tym: przedstawiciele publicznych służb zatrudnienia (31), przedstawiciele kadry EURES (9), pracodawcy (31 polskich i 3 zagranicznych), agencje zatrudnienia (10) instytucje edukacyjne i szkoleniowe (43) oraz instytucje wspierające przedsiębiorczość (11).

Podczas Targów zaprezentowano łącznie ok. **1 253** oferty pracy w kraju na ok. **2 982** wolne miejsca pracy. Osoby zainteresowane pracą za granicą mogły skorzystać z ponad 205 ofert pracy przekazanych przez doradców EURES. Targom towarzyszyły warsztaty i prezentacje dotyczące warunków życia i pracy w krajach UE/EOG, możliwości wsparcia dla firm w ramach środków unijnych, w których udział wzięło łącznie ok. **267** osób. Targi odwiedziło ok. **3 600** osób.

Również **Śląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach** zorganizowała 24 targi, w których uczestniczyło ok. 9 tysięcy osób poszukujących zatrudnienia lub ofert edukacyjnych i szkoleniowych.

Zorganizowano także 3 konferencje i 3 seminaria, w których udział wzięło ok. 420 osób. Ich głównym celem było wsparcie dialogu społecznego w regionie, budowanie partnerstw społecznych służących rozwiązywaniu problemów występujących na rynku pracy, zwiększenie aktywności partnerów rynku pracy w podejmowaniu wspólnych inicjatyw. Zaplanowane zadania posłużą także promocji przedsięwzięć podejmowanych przez Śląską Wojewódzką Komendę OHP.

Wojewódzki Urząd Pracy prowadził działalność metodyczną w zakresie realizacji przedsięwzięć służących podnoszeniu jakości usług służb zatrudnienia oraz instytucji partnerskich rynku pracy działających na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Osiągnięto następujące rezultaty;

1. W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników publicznych służb zatrudnienia - zrealizowano następujące szkolenia:

- Dla doradców zawodowych:
 - *Testy i autotesty w poradnictwie zawodowym* - dwie edycje szkolenia dla nowo zatrudnionych doradców zawodowych z powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego. Liczba uczestników: 26 osób,
 - *Metodyka grupowego poradnictwa zawodowego* – dwie edycje szkolenia dla doradców zawodowych. Liczba uczestników: 28 osób,
 - *Podstawy warsztatu pracy doradcy zawodowego* - szkolenie dla nowo zatrudnionych doradców zawodowych z powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego. Liczba uczestników: 14 osób,
 - *Praca z trudnym klientem - konstruktywna komunikacja, asertywność* - dwie edycje szkolenia dla doradców zawodowych z powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego. Liczba uczestników: 24 osoby,
 - *Zarządzanie czasem w procesie poszukiwania pracy* – dwie edycje szkolenia dla doradców zawodowych powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego. Liczba uczestników: 23 osoby,
- *Wykorzystanie IPD w pracy doradcy zawodowego* – dwie edycje szkolenia dla doradców zawodowych z powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego. Liczba uczestników: 21 osób.
- Dla liderów klubu pracy:
 - *Zarządzanie czasem w procesie poszukiwania pracy* - dwie edycje szkolenia dla liderów klubu pracy z powiatowych urzędów pracy z terenu województwa śląskiego,
 - *Przygotowanie i prowadzenie zajęć aktywizacyjnych* – dwie edycje szkolenia dla liderów klubu pracy z powiatowych urzędów pracy z terenu województwa śląskiego. Liczba uczestników: 19 osób,

- *Szukam pracy. Program szkolenia w klubie pracy (wydanym w 2009r.)* rekomendowanym przez MPIPS (współprowadzenie 40-godzinnego – 7 dni roboczych – dwóch edycji szkolenia dla liderów klubów pracy powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego. Liczba uczestników: 28 osób.
- Dla specjalistów ds. rozwoju zawodowego:
 - *RIS w świetle nowych uregulowań prawnych* - dwie edycje szkolenia dla specjalistów ds. rozwoju zawodowego zatrudnionych w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego. Liczba uczestników: 21 osób.
- Dla pracowników zajmujących się promowaniem przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych i poszukujących pracy:
 - *Wprowadzenie do samozatrudnienia* – trzy edycje szkolenia dla pracowników powiatowych urzędów pracy zajmujących się obsługą osób bezrobotnych i poszukujących pracy zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej. Liczba uczestników: 38 osób,
 - *Podstawy tworzenia biznesplanu* – dwie edycje szkolenia dla pracowników powiatowych urzędów pracy zajmujących się obsługą osób bezrobotnych i poszukujących pracy zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej. Liczba uczestników: 29 osób,
 - *ABC rozliczeń finansowych w firmie* – dwie edycje szkolenia dla pracowników powiatowych urzędów pracy zajmujących się obsługą osób bezrobotnych i poszukujących pracy zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej. Liczba uczestników: 28 osób,
 - *Zasady podejmowania działalności gospodarczej i świadczenia usług w Unii Europejskiej* – dwie edycje szkolenia dla pracowników powiatowych urzędów pracy zajmujących się obsługą osób bezrobotnych i poszukujących pracy zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej. Liczba uczestników: 29 osób,
 - *Podatek VAT i Akademia PARP – seminarium we współpracy z Krajową Informacją Podatkową oraz Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości dla pracowników WUP oraz PUP woj. śląskiego.* Łączna liczba uczestników: 39 osób,
 - *Marketing w firmie* – trzy edycje szkolenia dla pracowników powiatowych urzędów pracy zajmujących się obsługą osób bezrobotnych i poszukujących pracy zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej. Liczba uczestników: 41 osób.

2. W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych partnerów rynku pracy - zrealizowano następujące szkolenia:

- *Wprowadzenie do samozatrudnienia* – dwie edycje szkolenia dla pracowników Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP z terenu województwa śląskiego. Liczba uczestników: 19 osób,
- *Podstawy tworzenia biznesplanu* – szkolenie dla pracowników Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP z terenu województwa śląskiego. Liczba uczestników: 12 osób,
- *ABC rozliczeń finansowych w firmie* – szkolenie dla pracowników Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP z terenu województwa śląskiego. Liczba uczestników: 14 osób,
- *Zasady podejmowania działalności gospodarczej i świadczenia usług w Unii Europejskiej* – szkolenie dla pracowników Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP z terenu województwa śląskiego. Liczba uczestników: 9 osób,
- *Metodyka grupowego poradnictwa zawodowego* – szkolenie dla specjalistów zajmujących się problematyką doradztwa zawodowego w resorcie oświaty i w resorcie pracy na terenie województwa śląskiego. Liczba uczestników: 9 osób,
- *Assessment i Development Center: idea i założenia metody* – nabór uczestników we współpracy z partnerem rynku pracy (OHP) przeprowadzono w grudniu, ustalając termin wskazany przez partnera na okres ferii zimowych w lutym 2012r.,
- *Praca z trudnym klientem - konstruktywna komunikacja, asertywność* - szkolenie dla specjalistów zajmujących się problematyką doradztwa zawodowego w resorcie oświaty i w resorcie pracy na terenie województwa śląskiego. Liczba uczestników: 7 osób,

- *Coaching w poradnictwie zawodowym* - szkolenie dla specjalistów zajmujących się problematyką rynku pracy w resorcie oświaty i resorcie pracy z terenu województwa śląskiego. Liczba uczestników: 11 osób.

3. Kontynuacja kompleksowego szkolenia pracowników kluczowych PSZ z terenu województwa śląskiego w zakresie obsługi osób niepełnosprawnych, w tym:

Dofinansowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym i chronionym rynku pracy - seminarium we współpracy ze Śląskim Oddziałem Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla pracowników Wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy z terenu województwa śląskiego zajmujących się problematyką osób niepełnosprawnych. Liczba uczestników: 27 osób.

W sumie zabezpieczono 458 miejsc szkoleniowych dla doradców zawodowych i innych specjalistów służb zatrudnienia, w ramach 33 edycji szkoleń/seminariów, w 17 tematach oraz 81 miejsc szkoleniowych dla partnerów rynku pracy, w ramach 8 edycji szkoleń, w 7 tematach.

Ponadto Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach włączył się na poziomie regionalnym w działania podejmowane na rzecz popularyzowania orientacji i poradnictwa zawodowego w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, nad którym patronat objęło Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej. Tegoroczna edycja OTK odbyła w terminie: 17-23.10.2011r. W ramach III edycji OTK przeprowadzono szkolenia dla specjalistów zajmujących się problematyką doradztwa zawodowego w resorcie oświaty i w resorcie pracy na terenie województwa śląskiego:

- „*Coaching w poradnictwie zawodowym*” – 11 osób; termin realizacji: 18.10.2011 r.
- „*Metodyka grupowego poradnictwa zawodowego*” – 9 osób; termin realizacji 19.10.2011 r.
- „*Praca z trudnym klientem- konstruktywna komunikacja, asertywność*” – 8 osób; termin realizacji: 20.10.2011 r.
- „*Marketing w firmie*” – 12 uczestników, termin realizacji: 21.10.2011 r.

Wojewódzki Urząd Pracy – Centrum Poradnictwa i Planowania Kariery Zawodowej prowadził poradnictwo i informację zawodową w formie indywidualnej i grupowej, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy we współpracy z partnerami rynku pracy. Uczestnicząc w 25 przedsięwzięciach związanych z rynkiem pracy typu targi pracy, informacji zawodowej, przedsiębiorczości, dni kariery, spotkania informacyjne wykłady itp., przeprowadzono 27 edycji wykładów i prezentacji, w których udział wzięły 253 osoby oraz udzielono 55 indywidualnych konsultacji.

Podejmowano również działania wobec osób bezrobotnych z terenu województwa śląskiego będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Dzięki temu wyposażono osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w umiejętności i wiedzę umożliwiającą powrót na rynek pracy oraz efektywne poszukiwanie i podjęcie zatrudnienia w tym także samozatrudnienia. Działania kierowano zwłaszcza do osób korzystających ze wsparcia ośrodków pomocy społecznej, niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych. Wsparcie realizowano w formie zajęć grupowych i konsultacji indywidualnych. **W formach grupowych uczestniczyło 113 osób w 11 grupach. Z konsultacji indywidualnych skorzystało 39 osób.**

Górnos Śląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw S.A. w Katowicach doskonaliła usługi pośrednictwa pracy i poradnictwa – w ramach realizowanych projektów - poprzez zamieszczanie na portalu internetowym bazy ofert pracy oraz bazy CV, porad prawnych i publikacji, użytecznych i praktycznych informacji związanych z rynkiem pracy. Z portalu internetowego skorzystało 62000 osób, z czego ponad 47 tysięcy osób niepowtarzających się. Strona była ponad 311 000 razy odsłaniana. W ramach portalu pojawiło się ponad 430 ofert pracy.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego realizował zadanie dotyczące kształcenia i doradztwa dla kadr pomocy i integracji społecznej województwa śląskiego. Szkolenia adresowane były do pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej,

Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, placówek opiekuńczo-wychowawczych, ośrodków interwencji kryzysowej, domów pomocy społecznej, samorządów gminnych i powiatowych oraz organizacji pozarządowych realizujących zadania z obszaru aktywnej integracji społecznej. Doradztwo adresowane było do pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie. W zależności od potrzeb i specyfiki pracy poszczególnych grup beneficjentów, szkolenia prowadzone były w formie warsztatów, treningów oraz wykładów, podczas których wykorzystywano aktywne metody nauczania oraz nowoczesne technologie. Uczestnictwo w proponowanych formach wsparcia zostało potwierdzone stosownymi certyfikatami i zaświadczeniami. Ponadto, prowadzono badania i analizy oraz działania informacyjno-promocyjne. Pracownicy jednostek pomocy i integracji społecznej podnieśli swoje kompetencje zawodowe oraz zdobyli nowe umiejętności.

W 2011 roku zrealizowano 60 ścieżek szkoleniowych, w ramach których zorganizowano 444 szkoleń, w których wzięło udział 7 267 uczestników. Najliczniejszą grupę beneficjentów stanowili pracownicy socjalni jednostek pomocy społecznej, a w dalszej kolejności była to kadra zarządzająca, koordynatorzy projektów systemowych OPS i PCPR oraz pracownicy administracyjni i finansowo-księgowi. Z ponad 1064 godzin usług doradczych skorzystało 1 092 pracowników ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie. Ewaluacja projektu wykazała, że przeprowadzone w 2011 roku szkolenia uzyskały średnią ocenę 4,58, natomiast specjalistyczne doradztwo zostało ocenione na poziomie 4,89 (w pięciostopniowej skali). Wystawiono 4732 zaświadczeń oraz certyfikatów potwierdzających zdobytą wiedzę i umiejętności. Ponadto, w ramach tego zadania zorganizowano m.in. 5 seminariów, 11 wizyt studyjnych oraz jedną konferencję pt. *„Dialog społeczny a więzi międzypokoleniowe we współczesnej rodzinie”*.

Dodatkowo, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego mając na uwadze aktualne potrzeby regionu w obszarze ekonomii społecznej oraz w odpowiedzi na zmiany w strukturze dokumentów programowych, zgodnie z wytycznymi PO KL, podjął starania mające na celu dodanie do projektu nowego typu operacji pn.: *„Opracowanie, realizacja i monitoring wieloletniego regionalnego planu działań na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej, oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w regionie”*. Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 3592/110/IV/2011z dnia 29 grudnia 2011 roku powołano Wojewódzki Zespół ds. Ekonomii Społecznej, którego zadaniem będzie opracowanie wyżej wymienionego Planu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach pełniący rolę Instytucji Wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II Stopnia) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki realizował zadanie pn. Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności (w ramach Poddziałania 8.1.3 PO KL). Celem zadania jest stworzenie warunków dla rozwoju aktywności zawodowej w regionie poprzez następujące typy działań: utworzenie sieci współpracy (w tym partnerstw) w zakresie wzmacniania dialogu społecznego i inicjatyw podejmowanych wspólnie na poziomie lokalnym i regionalnym przez organizacje pracodawców i przedstawicielstwa pracownicze, mających na celu zwiększanie zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorców; promowanie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, w szczególności w odniesieniu do lokalnego rynku pracy i środowiska naturalnego; upowszechnianie idei flexicurity. Działania realizowane były poprzez projekty składane w trybie konkursowym. W 2011 nie zawiązano na szczeblu lokalnym i regionalnym partnerstw (sieci współpracy). W 2011 roku wartość zakontraktowanych środków wyniosła 1 530 tys. zł. Na finansowanie realizacji projektów beneficjentom przekazano 2 266 tys. zł.

Region Śląsko-Dąbrowski NSZZ „Solidarność” zadanie związane z promocją alternatywnych i elastycznych formy zatrudnienia realizował poprzez szkolenia wewnątrzwiązkowe oraz jako współorganizator szkoleń zewnętrznych. Zagadnienie elastycznych form pracy i zatrudnienia omawiane było podczas szkoleń z zakresu prawa pracy („Wybrane elementy prawa pracy”, „Prawo pracy – cz. II”) realizowanych w ramach programu szkoleń dla działaczy związkowych z regionu śląsko – dąbrowskiego. W 2011 r. odbyło się 5 szkoleń dla łącznie **60 osób**; przeciętny czas poświęcony elastycznym formom pracy i zatrudnienia to 2 godziny (z 40 godzin trwania

szkolenia), a więc łącznie było to 10 godzin (czyli **600** „osobogodzin”). W 2011 r. Region współorganizował cykl szkoleń w ramach projektu „Zarządzanie wiekiem jako czynnik zwiększający potencjał adaptacyjny przedsiębiorstw” (POKL 2.1.2, lider: Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, www.zwiekiem.eu); jedna z części w ramach cyklu szkoleniowego poświęcona była „elastycznym formom pracy” (16 godzin). Zrealizowano dwa takie szkolenia dla łącznie **34 osób** (czyli łącznie dało to **544** „osobogodzin”). Uczestnicy otrzymali również materiały szkoleniowe w formie publikacji. Region realizował również projekt „Dialogiem, nie styliskiem – profesjonalizacja NSZZ „Solidarność” jako partnera dialogu społecznego”, w ramach którego również zrealizowano szkolenie dot. elastycznych form zatrudnienia - w sumie 1 godz. dla łącznie **25 osób** (czyli **25** „osobogodzin”). Było to zadanie kontynuowane z 2010r. Dodatkowo powstała i rozdyskrebowano min. 250 egz. publikacji „Współczesne wyzwania dla partnerów społecznych”, zawierającą 2 referaty: (1) *Elastyczne formy zatrudnienia a realizacja zasad flexicurity oraz równości kobiet i mężczyzn. Rola partnerów społecznych*, (2) *Psychospołeczne aspekty realizacji elastycznych form zatrudnienia*.

Region jako partner projektu „Elastycznie i odpowiedzialnie – promocja dobrych praktyk w woj. śląskim” (POKL 8.1.3, lider Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach), realizowała w 2011 r. dwa seminaria poświęcone CSR i flexicurity. Elastycznym formom zatrudnienia były poświęcone każdorazowo 4 godziny. W sumie wzięło w nich udział **40 osób** (czyli łącznie dało to **160** „osobogodzin”).

Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. prowadziła wsparcie systemu kompleksowych usług informacyjnych dla przedsiębiorców i osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą poprzez finansowanie sieci Punktów Konsultacyjnych (PK). Adresatami działań były istniejące przedsiębiorstwa oraz osoby zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą. Realizowano usługi informacyjne z zakresu podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej, możliwości uzyskania wsparcia finansowego na realizację projektu, możliwości i zasad skorzystania z usług specjalistycznych, możliwości i zasad skorzystania z dofinansowywanych szkoleń. W 2011 roku obsłużono 716 klientów, z czego 641 klientów było niepowtarzającymi się klientami w PK, co sprawia, iż założony wskaźnik został osiągnięty na poziomie 138,29%.

GARR S.A. Zespół ds. Doradztwa i Informacji, Enterprise Europe Network (ośrodek należący do konsorcjum BSN South Poland koordynowanego przez Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii) świadczył również usługi dla funkcjonujących przedsiębiorstw oraz osób zamierzających rozpocząć własną działalność gospodarczą w zakresie usług informacyjnych wspierających działalność gospodarczą, innowacje i transfer technologii. Na przestrzeni 2011 roku zrealizowano 691 usług informacyjnych.

Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. realizowała również projekt szkoleniowy „Z komputerem na TY” współfinansowany przez EFS w ramach 8.1.1 PO KL skierowany do pracujących mieszkańców województwa śląskiego, którego głównym celem było podniesienie i dostosowanie kwalifikacji i umiejętności z zakresu IT. W 2011 roku przeszkolono 143 osoby, w tym osoby w wieku 45+ - 74 osoby, 124 kobiety, w tym osoby z wykształceniem co najwyżej średnim – 73 osoby. Również w ramach 8.1.1 PO KL realizowano:

- projekt szkoleniowy pn. „Nowe umiejętności – szkolenia IT”. Dzięki udziałowi w projekcie odniesiono kwalifikacje 59 osób, w tym 47 osobom z wykształceniem co najwyżej średnim, 32 kobietom;
- projekt szkoleniowy pn. „AKADEMIA MARBET” skierowany bezpośrednio do przedsiębiorstwa MARBET i jego pracowników. Projekt obejmuje szkolenia z zakresu umiejętności menadżerskich, sprzedażowych oraz zarządzania projektami. Jego głównym celem było podniesienie zdolności adaptacyjnych firmy MARBET i jej 80 pracowników do zmian wynikających z procesu transformacji w jakim znalazła się firma. Przeszkolono w sumie 80 osób, pracowników działów handlowych, menadżerów liniowych i kadry zarządzającej;
- projekt szkoleniowy pn. „Na językach” skierowany do osób pracujących z terenu województwa śląskiego, w tym osób powyżej 45 roku życia, 60% kobiet.

W ramach projektu został zrealizowany kurs języka angielskiego, wzbogacony o kurs technik efektywnego uczenia się. Kurs zakończony został egzaminem zewnętrznym Pearson Test of English. W projekcie zostanie przeszkolonych 66 osób, kurs angielskiego ukończyły 63 osoby.

Śląskie Centrum Przedsiębiorczości realizuje zadania nakierowane na mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa. Zadanie, w ramach Poddziałania 1.2.4 realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, polega na dofinansowaniu projektów złożonych w konkursie dla następujących typów projektów możliwych do realizacji przez Beneficjentów:

- Rozbudowa istniejącego przedsiębiorstwa prowadząca do wprowadzenia na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług;
- Działania modernizacyjne w przedsiębiorstwach prowadzące do wprowadzenia na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług;
- Dokonywanie zasadniczych zmian procesu produkcyjnego lub sposobu świadczenia usług;
- Działania inwestycyjne związane z rozpoczęciem lub rozwojem działalności eksportowej;
- Dostosowywanie technologii i produktów do wymagań dyrektyw unijnych, zwłaszcza norm zharmonizowanych i prawodawstwa w zakresie BHP, ochrony środowiska;
- Zastosowanie i wykorzystanie technologii gospodarki elektronicznej (e-biznes);
- Zastosowanie i wykorzystanie technologii informatycznych i komunikacyjnych (ICT) w procesach zarządzania przedsiębiorstwem;
- Usługi doradcze w zakresie projektowania, wdrażania i doskonalenia: nowego produktu lub usługi, planów marketingowych, strategii rozwoju firmy, systemów zarządzania jakością i innych wspomagających zarządzanie, zarządzania środowiskiem, BHP oraz w zakresie certyfikacji wyrobów, usług, surowców, maszyn i urządzeń, aparatury kontrolno-pomiarowej;
- Usługi doradcze w zakresie podejmowania i rozwijania działalności eksportowej;
- Usługi doradcze w zakresie zastosowania i wykorzystania technologii informatycznych w przedsiębiorstwie;
- Usługi doradcze dotyczące połączeń dokonujących się pomiędzy mikro, małymi i średnimi przedsiębiorstwami.

Dofinansowanie mogą otrzymać mikro, mali i średni przedsiębiorcy, którzy złożyli dokumenty aplikacyjne w konkursie o dofinansowanie. Konkurs jest typu zamkniętego. Dofinansowanie polega na refundacji części poniesionych kosztów. Maksymalny poziom wsparcia dla 1 projektu inwestycyjnego jest uzależniony od statusu przedsiębiorstwa: dla mikroprzedsiębiorstw wynosi 200.000 PLN, dla małych i średnich przedsiębiorstw wynosi 750.000 PLN, maksymalny poziom wsparcia dla 1 projektu z zakresu dofinansowania usług doradczych to 30.000 PLN. Projekt inwestycyjny złożony przez mikro, małe przedsiębiorstwo może być wsparty maksymalnie na poziomie 60% wydatków kwalifikowanych do dofinansowania w projekcie. Projekt złożony przez średnie przedsiębiorstwo – maksymalnie do 50%. W przypadku projektów polegających na zakupie usług doradczych rozwijających przedsiębiorstwo maksymalny poziom dofinansowania wynosi 50% (niezależnie od wielkości firmy sektora MŚP)

Dofinansowanie jest przyznawane na podstawie punktacji na ocenie merytoryczno-technicznej. Jednym z elementów oceny jest ocena wzrostu stanu zatrudnienia w przedsiębiorstwie w wyniku realizacji projektu. Konkurs został ogłoszony w terminie od 15.09.2011 r. do 7.12.2011 r. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi w sierpniu 2012 r.

W ramach Poddziałania 3.2.1 realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego zadanie **Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości** polega na dofinansowaniu projektów złożonych w konkursie dla następujących typów projektów możliwych do realizacji przez Beneficjentów:

1. Budowa (w tym rozbudowa, odbudowa, nadbudowa), przebudowa i remont infrastruktury aktywnych form turystyki.
2. Budowa (w tym rozbudowa, odbudowa, nadbudowa), przebudowa i remont infrastruktury oraz terenów rekreacyjnych na cele imprez kulturalno-sportowych,
3. Budowa (w tym rozbudowa, odbudowa, nadbudowa), przebudowa i remont bazy okołoturystycznej,

4. Tworzenie i rozwój parków tematycznych przyczyniających się do wzrostu ruchu turystycznego. Dofinansowanie mogą otrzymać mikro, mali i średni przedsiębiorcy, którzy złożyli dokumenty aplikacyjne w konkursie o dofinansowanie. Konkurs jest typu zamkniętego. Dofinansowanie polega na refundacji części poniesionych kosztów. Maksymalny poziom wsparcia dla 1 projektu inwestycyjnego jest uzależniony od statusu przedsiębiorstwa: dla mikroprzedsiębiorstw wynosi 200.000 PLN dla małych oraz średnich przedsiębiorstw wynosi 750.000 PLN. Projekt inwestycyjny złożony przez mikro, małe przedsiębiorstwo może być wsparty maksymalnie na poziomie 60% wydatków kwalifikowanych do dofinansowania w projekcie. Projekt złożony przez średnie przedsiębiorstwo – maksymalnie do 50%. Dofinansowanie jest przyznawane na podstawie punktacji na ocenie merytoryczno-technicznej. Jednym z elementów oceny jest ocena wzrostu stanu zatrudnienia w przedsiębiorstwie w wyniku realizacji projektu (realizacja tego wskaźnika rezultatu nie jest obowiązkowa, brak realizacji nie może być podstawą do odrzucenia wniosku). Osiągnięto następujące rezultaty: wsparto 52 projekty, udzielono 52 dotacje inwestycyjne i na zakup usług doradczych.

Wydział Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego w ramach projektu systemowego *Badania i analizy na potrzeby Regionalnego Centrum Analiz Strategicznych* realizowanego w ramach Poddziałania 8.1.4 *Przewidywanie zmiany gospodarczej PO KL* przeprowadzał badanie pn. „Rynek pracy województwa śląskiego – identyfikacja obszarów problemowych, ocena modelu edukacyjnego oraz roli liderów gospodarczych w kreowaniu nowych możliwości na rynku pracy”. Jego celem było określenie kierunków rozwoju dla obszarów problemowych województwa śląskiego oraz wskazanie działań pozytywnie stymulujących rynek pracy w zakresie edukacji oraz określenie wpływu lokalnych liderów gospodarczych. Dzięki tej inicjatywie zwiększono dostępność danych o rynku pracy oraz o mechanizmach zaradczych dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i innych podmiotów.

PRIORYTET III. ROZWÓJ AKTYWNEJ POLITYKI RYNKU PRACY

Śląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach jako wykonawca projektu pn. „OHP jako realizator usług rynku pracy” (PO KL – Poddziałanie 1.3.3) prowadził działania nakierowane na rozwój i doskonalenie ogólnopolskiego systemu usług rynku pracy OHP, poprzez tworzenie warunków funkcjonowania poradnictwa i informacji zawodowej oraz pośrednictwa pracy w ramach rozbudowanej sieci jednostek specjalistycznych. Ich efektem jest utworzenie: 3 Punktów Pośrednictwa Pracy, 2 Młodzieżowych Centrów Kariery, objęcie wsparciem 353 osób nowych beneficjentów projektu oraz zatrudnienie 7 nowych pracowników.

Jednym z podstawowych działań **OHP** jest prowadzenie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego na rzecz młodzieży poszukującej pracy i uczącej się. Dzięki marketingowi usług pośrednictwa pracy oraz prowadzeniu usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w 2011 roku osiągnięto następujące rezultaty:

Pośrednictwo pracy na rzecz młodzieży bezrobotnej/poszukującej pracy:

- liczba osób poszukujących pracy: 16692
- liczba pozyskanych miejsc pracy: 15152
- liczba osób, które podejmą zatrudnienie: 7918

Pośrednictwo pracy na rzecz młodzieży uczącej się:

- liczba młodzieży poszukującej pracy: 20465
- liczba pozyskanych miejsc pracy: 13384
- liczba młodzieży, która podejmie pracę: 10646

Działalność Mobilnych Centrów Informacji Zawodowej i Młodzieżowych Centrów Kariery:

- liczba indywidualnych porad zawodowych: 620
- liczba uczestników grupowego poradnictwa zawodowego: 3811
- liczba indywidualnych informacji zawodowych : 4708
- liczba uczestników grupowych informacji zawodowych: 12445

Działalność Klubów Pracy

- liczba uczestników warsztatów aktywnego poszukiwania pracy: 1351
- liczba uczestników zajęć aktywizujących: 4485
- liczba uczestników spotkań informacyjnych: 18072
- liczba indywidualnych konsultacji: 3487

Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach realizowała kształcenie teoretyczne w ramach przygotowania zawodowego dorosłych umożliwiające przygotowanie się do części teoretycznej egzaminu czeladniczego lub egzaminu na tytuł czeladniczy. W roku 2011 ukończyło kształcenie teoretyczne 20 uczestników kształcenia w ramach przygotowania zawodowego. Zadanie finansowane było w wysokości ponad 22,5 tys. zł ze środków Funduszu Pracy.

Jednym z istotnych elementów prowadzenie rzetelnej polityki zatrudnieniowej jest jakość kadr publicznych służb zatrudnienia oraz partnerów rynku pracy świadczących usługi. Doceniając wagę tego zagadnienia **Wojewódzki Urząd Pracy** realizował projekt systemowy dla pracowników kluczowych publicznych służb zatrudnienia pn.: „Studia podyplomowe: kolejny krok do profesjonalizmu”. Okres realizacji projektu: 01.07.2010 - 30.06.2012 r. Wartość projektu to 600 000 PLN. W 2011 roku zrealizowano działania związane z rekrutacją (nabór uczestników projektu oraz nabór uzupełniający uczestników projektu), sporządzenie harmonogramu płatności, zgodnie z którym przygotowano wnioski o płatność, działania merytoryczne, sporządzanie umów, sporządzanie aneksów do umów, opracowanie regulaminu monitorowania Uczestników Projektu), monitoring uczestników, promocja projektu, opracowanie analizy ankiet uczestników projektu, którzy rozpoczęli lub zakończyli udział w projekcie. Zrekrutowano pełną liczbę uczestników tj. 104 osoby (z czego 4 przerwały udział w projekcie). Uczestnicy projektu wybierali kierunek studiów podyplomowych z następującego katalogu: Pośrednicy pracy: pośrednictwo pracy; Doradcy zawodowi: doradztwo zawodowe, zarządzanie kadrami i doradztwo zawodowe, doradztwo zawodowe z aktywizacją osób niepełnosprawnych; Specjaliści do spraw rozwoju zawodowego: zarządzanie zasobami ludzkimi, trener i menedżer ds. szkoleń; Specjaliści do spraw programów: zarządzanie projektami; Doradcy EURES i Asystenci EURES: migracje międzynarodowe, różnice międzykulturowe; Liderzy klubów pracy: akademia trenerów grupowych, akademia trenerów biznesu. Projekt ukończyły 64 osoby (w tym: 12 Mężczyzn, 52 kobiety). Zakończenie udziału potwierdzono ankietami oraz kserokopiami dyplomów. W okresie sprawozdawczym wydatkowano 186 682,93 PLN. Wydatki uznane za kwalifikowalne w zatwierdzonych wnioskach o płatność w danym okresie sprawozdawczym wynoszą 396 133,00 PLN.

Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach realizował zadanie związane z prowadzeniem efektywnej polityki migracyjnej w regionie. W tym wydawanie bądź odmowa wydania zezwolenia na pracę cudzoziemców na wniosek pracodawcy zainteresowanego zatrudnieniem cudzoziemca. Na przestrzeni 2011 roku wydano następującą liczbę decyzji: zezwolenie na pracę – 1915, odmowa wydania zezwolenia na pracę – 94, uchylenie zezwolenia na pracę – 1322.

VII. PODSUMOWANIE I WNIOSKI DOTYCZĄCE OPRACOWANIA RPDZ NA ROK 2012

Realizacja Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w roku 2011 przebiegała w niekorzystnych warunkach gospodarczych, co skutkowało dalszym zmniejszeniem liczby miejsc pracy oraz wzrostem zwolnień z przyczyn nie dotyczących pracowników. W efekcie wzrosło bezrobocie rejestrowane. Bezrobocie dotknęło praktycznie wszystkie kategorie osób, z wyjątkiem młodzieży do 25 roku życia, i to pomimo objęcia tychże grup różnymi programami łagodzącymi negatywne skutki bezrobocia finansowanymi ze środków Funduszu Pracy oraz Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Rok 2011 nie był hojny dla publicznych służb zatrudnienia. Nastąpiło drastyczne obniżenie środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Dlatego wyznaczając wskaźniki do osiągnięcia w 2012 roku należy uwzględnić fakt, że nie nastąpi szybka poprawa na regionalnym rynku pracy i tym samym będą ulegać pogorszeniu wskaźniki dotyczące bezrobotnych. Głównym celem powinno być ograniczanie rozmiarów bezrobocia z uwzględnieniem określonych kategorii osób w zależności od powiatu.

Należy dołożyć starań na rzecz podniesienia efektywności zatrudnieniowej działań łagodzących skutki bezrobocia finansowanych z Funduszu Pracy.

Niewątpliwym wsparciem powinny być środki pochodzące z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, dzięki którym mogą być wspierane zarówno osoby bezrobotne jak i pracujące. Stwarza to możliwość wykreowania szerokiego wachlarza usług umożliwiających zminimalizowanie negatywnych skutków spowolnienia gospodarczego w regionie oraz w poszczególnych powiatach.

VIII. WYBRANE TABELE OBRAZUJĄCE ZMIANY NA WOJEWÓDZKIM RYNKU PRACY.

Tabela nr I

Główne przyczyny „odpływu” z bezrobocia w 2011 roku w porównaniu z rokiem 2010.

Główne przyczyny odpływu		2010	2011
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w okresie sprawozdawczym		320 968	279 051
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	117 201	114 439
	w tym:		
	prace interwencyjne	1 889	1 107
	roboty publiczne	4 116	1 228
	podjęcie działalności gospodarczej	7 896	2 574
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	5 777	3 102
	rozpoczęcia szkolenia	19 690	6 260
	rozpoczęcia stażu	27 039	11 304
	rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	260	102
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	6 267	4 521
	rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	346	307
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej formy pomocy	11 626	9 593
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	114 903	105 819
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	9 810	10 699
	podjęcia nauki	682	685
	ukończenia 60/65 lat	620	836
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	1 879	3 384
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	2 840	2 937
	innych	7 805	8 165

Tabela nr II.**Zmiany w poziomie i strukturze bezrobocia w województwie śląskim w latach 2007-2011**

Wyszczególnienie	31 grudnia				
	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Stopa bezrobocia rejestrowanego	9,2%	6,9%	9,4%	10,0%	10,1%
Liczba bezrobotnych ogółem	165 960	122 748	198 425	181 198	186 187
Liczba bezrobotnych kobiet	101 539	73 071	89 903	98 169	104 370
Bezrobotni zamieszkali na wsi	32 231	26 194	35 015	38 342	40 546
Bezrobotni z prawem do zasiłku	19 920	21 101	31 325	27 762	27 391
Bezrobotni poprzednio pracujący	126 536	96 101	134 202	145 392	151 702
Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	6 941	4 127	7 241	6 517	5 776
Długotrwale bezrobotni	102 700	58 522	57 714	72 162	84 291
Bezrobotni poniżej 25 roku życia	27 122	22 133	35 195	35 895	34 457
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	40 516	29 926	37 589	41 526	44 154
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	53 128	36 067	44 900	47 059	54 233
Bezrobotni samotnie wychowujący, co najmniej jedno dziecko do lat 7 ¹ / 18	8 717	11 788	13 861	15 897	18 510
Bezrobotni niepełnosprawni	7 922	8 291	10 386	11 064	11 511
Bezrobotni z wyższym wykształceniem	12 341	12 095	18 126	20 778	22 193
Bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym	37 074	28 530	39 418	41 781	42 818

¹ Do grudnia 2007 roku ewidencjonowane były osoby bezrobotne samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia. Od 1 stycznia 2008r. kategoria została poszerzona i obejmuje samotnie wychowujących dziecko w wieku do 18 lat

Wyszczególnienie	31 grudnia				
	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym	13 252	11 368	11 368	17 205	17 301
Bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym	48 732	34 064	34 064	50 889	51 885
Bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej	54 561	36 691	36 691	50 545	51 990
Liczba zarejestrowanych (napływ) – dane za cały rok	268 431	263 022	339 875	333 741	284 040
Liczba wyłączonych z ewidencji (odpływ) – dane za cały rok	332 290	306 234	294 198	320 968	279 051
Bezrobotni wyłączeni z tytułu podjęcia pracy niesubsydiowanej - dane za cały rok	115 138	91 551	86 421	97 389	106 187
Bezrobotni wyłączeniu z tytułu rozpoczęcia prac interwencyjnych - dane za cały rok	2 584	2 098	1 792	1 889	1 107
Bezrobotni wyłączeniu z tytułu rozpoczęcia robót publicznych (dane za cały rok)	1 870	1 910	2 748	4 116	1 228
Bezrobotni, którzy otrzymali dotację na uruchomienie działalności gospodarczej (dane za cały rok)	4 541	4 698	6 624	7 896	2 574
Bezrobotni wyłączeniu z tytułu rozpoczęcia szkolenia (dane za cały rok)	22 756	19 940	19 518	19 690	6 260
Bezrobotni wyłączeniu z tytułu rozpoczęcia stażu - dane za cały rok	19 030	17 717	23 958	27 039	11 304
Bezrobotni wyłączeniu z tytułu rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych - dane za cały rok, do 2008 r. przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	6 332	7 872	620	260	102
Oferty pracy zgłoszone w ciągu roku (Informacje o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej)	168 679	159 604	106 257	115 238	91 982

Tabela nr III.

Główne tendencje bezrobocia obserwowane w województwie śląskim w latach 2010-2011

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2010 r.	2011 r.	
Stopa bezrobocia rejestrowanego	10,0%	10,1%	Według stanu na 31 grudnia 2011 r. wysokość stopy bezrobocia w Śląskiem wynosiła 10,1% (kraj 12,5%). W ujęciu rocznym wysokość stopy bezrobocia tak w kraju jak i w województwie wzrosła o 0,1 pkt. proc. (31.12.2010 r. województwo 10,0%, kraj 12,4%). W rankingu ogólnopolskim w grudniu 2011 r. najniższą stopą bezrobocia charakteryzowały się województwa: wielkopolskie (9,2%), mazowieckie (9,9%), śląskie (10,1%) i małopolskie (10,5%). Bez względu na rok sprawozdawczy natężenie bezrobocia w naszym regionie należy do najniższych w kraju. W regionie utrzymuje się duże zróżnicowanie wysokości stopy bezrobocia. Najniższa wartość omawianego wskaźnika notowana jest w Katowicach, gdzie w końcu grudnia 2011 r. wysokość stopy wynosiła 4,3% (grudzień 2010 r. – 3,8%). Na przeciwległej pozycji lokują się Bytom oraz powiat myszkowski, gdzie wysokość tego miernika osiąga wartość odpowiednio 19,1% oraz 18,9% (grudzień 2010 r. – 18,1% oraz 17,8%). Jak widać, powiat o najwyższej i najniższej stopie bezrobocia dzieliła w grudniu ub. roku różnica 14,8 pkt. proc. (rok wcześniej 14,4 pkt. proc.). W ciągu roku wysokość stopy bezrobocia wzrosła w 17 powiatach, najbardziej w Siemianowicach Śląskich (+1,7 pkt. proc.), powiatach ziemskich częstochowskim i myszkowskim (po +1,1 pkt. proc.) oraz w Bytomiu (+1 pkt. proc.). Na tym samym poziomie natężenie bezrobocia utrzymywało się w 4 powiatach, w 15 jednostkach obserwowano tendencje spadkowe. Najbardziej spektakularne obniżenie wysokości stopy bezrobocia odnotowano w Żorach (-1,6 pkt. proc.: z 11,5% w grudniu 2010 r. do 9,9% rok później). Jeżeli chodzi o podregiony, to w końcu grudnia 2011 r. najlepiej było w tyskim (6,1%) i katowickim (7,0%); potem kolejno w podregionie: gliwickim (9,0%), rybnickim (9,1%), bielskim (9,5%), sosnowieckim (13,4%) oraz częstochowskim (14,2%). Najwyższą stopę zanotowano w podregionie bytomskim (14,0%).
Liczba bezrobotnych ogółem	181 198 osób	186 187 osób	W ciągu roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wzrosła o 5,0 tys. osób (tj. o 2,8%). W grudniu 2010 roku, bezrobocie w ujęciu rocznym wzrosło o 12,8 tys. osób (tj. o 7,6%). W stosunku do lat 2009 – 2010, obserwowano malejącą dynamikę wzrostu bezrobocia. W ujęciu rocznym ogólnopolska dynamika przyrostu liczby zaewidencjonowanych była o połowę niższa, tj. wzrost o 1,4% (31.12.2010 r. – 1 954,7 tys. bezrobotnych, 31.12.2011r. - 1 982,7 tys.). Według stanu na 31.12.2011 r. najwyższą liczbę zarejestrowanych notowano w miastach o dużym potencjale ludności tj. w: Częstochowie (13,9 tys. osób), Bytomiu (10,7 tys. osób) i Sosnowcu (10,3 tys. osób). Najmniej osób zaewidencjonowanych było w powiatach: bieruńsko-lęczyńskim (1,3 tys. osób), Żorach (1,8 tys. osób) oraz powiecie rybnickim (2,1 tys. osób). W ujęciu rocznym bezrobocie wzrosło w 22 powiatach, najbardziej w Katowicach (+1 105 osób), Bytomiu (+828 osób) oraz w Częstochowie (+689 osób). Redukcję liczby zarejestrowanych notowano w 14 jednostkach terytorialnych, najbardziej widoczny był spadek bezrobocia w: Żorach (- 303 osoby), Sosnowcu (- 289 osób) oraz Jaworznie (- 239 osób). Zauważalną tendencją bezrobocia jest jego sezonowość, miesiące wiosenno-letnie są okresami spadku liczby bezrobotnych, natomiast wyższy poziom tego zjawiska przypada na miesiące kończące i rozpoczynające rok kalendarzowy.

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2010 r.	2011 r.	
Bezrobotne kobiety	98 169 osób 54,2% ogółu	104 370 osób 56,1% ogółu	W końcu grudnia 2011 r. wśród zarejestrowanych 56,1% stanowiły bezrobotne kobiety. W ciągu roku udział pań wzrósł o 1,9 pkt. proc., zaś liczba bezrobotnych kobiet wzrosła o 6,2 tys. W zbiorowości mężczyzn liczba zaewidencjonowanych spadła o 1,2 tys. osób (31.12.2010 r. – 83 029, 31.12.2011 r. – 81 817). Niezmiennie duża nadreprezentacja kobiet wśród ogółu zarejestrowanych obserwowana jest w Jastrzębiu Zdroju (gdzie kobiety to 67,2% wśród ogółu bezrobotnych), Rybniku (65,9%), powiecie rybnickim (65,7%) oraz w Żorach (64,7%). Odsetek bezrobotnych kobiet jest najniższy w północnej części regionu, tj. w: Częstochowie (49,1%) i powiecie częstochowskim (49,7%).
Bezrobotni zamieszkali na wsi	38 342 osoby	40 546 osób	Na silnie zurbanizowanym Śląsku zdecydowana większość bezrobotnych (78,2%) zamieszkuje miasta. W końcu grudnia 2011 r. na terenach wiejskich mieszkało 21,8% ogółu zarejestrowanych, tj. 40,5 tys. osób. Dla danych ogólnopolskich wskaźnik ten jest wyższy (44,1%). W ciągu roku liczba bezrobotnej ludności wiejskiej wzrosła o 2,2 tys. osób (tj. o 5,7%). W tym samym czasie liczba bezrobotnych mieszkańców miast zwiększyła się o 2,8 tys., co oznacza wzrost o 1,9%. Problem bezrobocia agrarnego niezmiennie dotyczy głównie mieszkańców podregionu bielskiego, gdzie w końcu 2011 roku zarejestrowanych było 13,3 tys. bezrobotnych zamieszkających na wsi, co stanowiło ponad połowę ogółu bezrobotnych w tym podregionie (51,7%). W podregionie częstochowskim było 12,1 tys. bezrobotnych zamieszkających na wsi, tj. 39,1% ogółu zarejestrowanych w tym podregionie. Dla porównania w podregionie gliwickim bezrobotni z terenów wiejskich to zaledwie 7,8% ogółu (1 366 osób). W podregionie katowickim, który skupia wyłącznie miasta na prawach powiatu (tzw. powiaty grodzkie) problem bezrobocia agrarnego nie występuje.
Bezrobotni z prawem do zasiłku	27 762 osoby	27 391 osób	Zdecydowana większość zarejestrowanych nie pobiera zasiłku dla bezrobotnych. W końcu grudnia 2011 r. prawo do tego świadczenia posiadało 27,4 tys. osób, tj. 14,7% ogółu zaewidencjonowanych. W stosunku do sytuacji sprzed roku liczba zasiłkobiorców spadła o 371 osób. Obniżył się również procentowy udział pobierających zasiłek wśród ogółu bezrobotnych (31.12.2010 r. – 27,8 tys., tj. 15,3% ogółu). Sytuacja powiatów i podregionów w opisywanym aspekcie jest zróżnicowana. Według stanu na 31.12.2011 r. najwyższy odsetek uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych notowano w Tychach (23,7%) oraz w powiatach ziemskich: myszkowskim (22,5%), bielskim (21,1%) i bieruńsko-lędzkim (20,1%). Odwrotna sytuacja wystąpiła w Bytomiu (8,9%), Piekarach Śląskich (10,1%) oraz w Jastrzębiu Zdroju (10,4%), gdzie prawo do tego świadczenia miał co dziesiąty bezrobotny. Zasiłek dla bezrobotnych pobierał co piąty zarejestrowany w podregionie tyskim (19,8%). W podregionach bytomskim i gliwickim udział zasiłkobiorców był najniższy (10,5%) i (11,7%). Według stanu na 01 stycznia 2012 r. wysokość zasiłku podstawowego dla osób bezrobotnych w okresie pierwszych 3 miesięcy to 761,40 zł, natomiast w okresie kolejnych miesięcy posiadania prawa do zasiłku to 597,90 zł.
Bezrobotni poprzednio pracujący	145 392 osoby	151 702 osoby	Większość bezrobotnych to osoby legitymujące się stażem pracy (według stanu na 31.12.2011 r. – 151,7 tys., tj. 81,5% ogółu). Pozostali – 34,5 tys. tj. 18,5% ogółu nie posiada doświadczenia zawodowego. W ciągu roku liczba bezrobotnych poprzednio pracujących wzrosła o 6,3 tys., wzrost również ich procentowy udział wśród ogółu o 1,3 pkt. proc. (31.12. 2010 r. – 80,2%). Podobnie jak przed rokiem, bezrobotni, którzy legitymowali się stażem pracy, najczęściej pracowali w sekcjach PKD: przetwórstwo przemysłowe, handel i naprawy, pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna; budownictwo.

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2010 r.	2011 r.	
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	6 517 osób	5 776 osób	W końcu 2011 r. zbiorowość bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy liczyła 5,8 tys. osób, co stanowiło 3,8% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących. W ciągu roku liczebność tej kategorii spadła o 741 osób (31.12.2010 r. – 6,5 tys. osób, tj. 4,5% ogółu poprzednio pracujących). W końcu 2011 r. najgorszą sytuację obserwowano w powiecie myszkowskim, gdzie 14,0% bezrobotnych poprzednio pracujących było osobami zwolnionymi z przyczyn zakładu pracy (rok wcześniej – 17,5%).
Długotrwale bezrobotni	72 162 osoby	84 291 osób	Do grupy długotrwale bezrobotnych zaliczane są osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy. W ciągu roku liczebność tej kategorii wzrosła o 12,1 tys. osób, do poziomu 84,3 tys. W ciągu roku udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zaewidencjonowanych wzrósł o 5,5 pkt. proc., z 39,8% w grudniu 2010 r. do 45,3% w końcu 2011 r. Wśród długotrwale bezrobotnych dominują kobiety (58,6% w końcu grudnia 2011 r., wobec 57,5% w grudniu 2010 r.). Utrzymuje się zróżnicowanie przestrzenne poziomu długotrwałego bezrobocia. W końcu 2011 r. najwięcej bezrobotnych tej kategorii zaewidencjonowanych było w Częstochowie (7,1 tys.), Bytomiu (6,2 tys.) oraz Sosnowcu (4,6 tys.). Procentowy udział długotrwale bezrobotnych wśród ogółu najwyższy był w Bytomiu (58,0%) oraz w powiatach ziemskich: zawierciańskim (54,5%), myszkowskim (51,1%) i częstochowskim (51,0%).
Bezrobotni poniżej 25 roku życia	35 895 osób	34 457 osób	W końcu grudnia 2011 r. bez pracy pozostawało 34,5 tys. bezrobotnych poniżej 25 roku życia. Na przestrzeni roku liczba najmłodszych bezrobotnych spadła o 1438 osób, tj. o 4,0%. Według stanu na 31.12.2011 r. bezrobotna młodzież to 18,5% ogółu zarejestrowanych, rok wcześniej ten udział był nieco wyższy: 18,8%. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia dominowały kobiety, które stanowiły 58,6% tej subpopulacji (20 182 osoby). Zanotowano spadek udziału mężczyzn w tej kategorii wiekowej bezrobotnych o 2 pkt. procentowe (31.12.2011 – 14 275 osób tj. 41,4%; 31.12.2010 r. - 15 593 osoby tj. 43,4%). Natężenie bezrobocia młodzieży w poszczególnych powiatach jest zróżnicowane. W końcu 2011 r. najwyższe udziały bezrobotnej młodzieży obserwowano w powiatach: rybnickim (28,3%), pszczyńskim (27,9%), wodzisławskim (26,9%) oraz w mieście Jastrzębiu Zdroju (26,3%). Najniższe udziały bezrobotnej młodzieży notowano w dużych miastach na prawach powiatu, tj. w: Częstochowie (11,2%), Bielsku-Białej (12,0%) oraz Dąbrowie Górniczej (13,1%). Podjęcie pracy w czasie lub po ukończeniu edukacji stanowi pierwszy, znaczący krok w życiu zawodowym młodego człowieka. Czas poszukiwania pracy wpływa na szanse bezrobotnych na szybko zmieniającym się rynku pracy. W grupie bezrobotnej młodzieży przeważają osoby pozostające bez zatrudnienia w okresie do 3 miesięcy (42,7%) oraz od 3 do 6 miesięcy (24,8%). Jeśli chodzi o grupę osób chronicznie bezrobotnych (pozostających bez pracy nieprzerwanie ponad 24 miesiące), to ich udział w strukturze bezrobotnej młodzieży jest niski i wynosi 3,4%.
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	41 526 osób	44 154 osoby	W końcu grudnia 2011 r. zarejestrowanych było 44,2 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia, procentowy udział wśród ogółu zarejestrowanych wynosił 23,7% (rok wcześniej analogiczny odsetek 22,9%). W odniesieniu do sytuacji z końca grudnia 2010 r. liczba bezrobotnych tej kategorii wzrosła o 2,6 tys. osób. Bezrobotni powyżej 50 roku życia to jedna z niewielu kategorii zarejestrowanych, gdzie notujemy nadreprezentację mężczyzn. Udział kobiet wynosi zaledwie 44,5%. W końcu 2011 r. problem braku pracy w grupie 50+ najbardziej widoczny był w dużych ośrodkach przemysłowych, gdzie bezrobotni tej kategorii stanowili blisko jedną trzecią zarejestrowanych: Częstochowa (30,7%), Bielsko-Biała (28,8%), Gliwice (28,6%). Bezrobocie osób powyżej 50 roku życia najmniej widoczne było w powiatach podregionu rybnickiego: Jastrzębie Zdrój (14,2%), wodzisławski (16,7%) oraz rybnicki (18,2%). Możliwości zatrudnieniowe bezrobotnych powyżej 50 roku życia ogranicza niski

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2010 r.	2011 r.	
			poziom wykształcenia. W tej kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy aż 35,2% posiada wykształcenie gimnazjalne i poniżej (w praktyce jest to 8 klas szkoły podstawowej), 35,0% - zasadnicze zawodowe, 19,9% - policealne i średnie zawodowe, a tylko co dziesiąty średnie ogólnokształcące oraz wyższe tj. (5,6% i 4,3%). Drugą barierą utrudniającą sukces na rynku pracy jest długoterminowe bezrobocie. Wśród bezrobotnych z grupy 50+ aż 41,3% pozostaje bez zatrudnienia nieprzerwanie przez ponad 12 miesięcy (rok wcześniej odpowiedni wskaźnik był znacznie niższy i wynosił 34,5%).
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	47 059 osób	54 233 osoby	Według stanu na 31.12.2011 r. 29,1%, tj. 54,2 tys. osób zaliczało się do grupy bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oznacza to bezrobotnego nie posiadającego kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej. W ciągu roku liczba zarejestrowanych bez kwalifikacji zawodowych wzrosła aż o 7,2 tys. osób, udział wzrósł o 3,1 pkt proc.
Bezrobotni niepełnosprawni	11 064 osoby	11 511 osób	W końcu grudnia 2011 roku liczba bezrobotnych niepełnosprawnych wynosiła 11,5 tys. i przez okres roku zwiększyła się o 447 osób (tj. o 4,0%). Nieznacznie wzrósł udział bezrobotnych niepełnosprawnych wśród ogółu, z 6,1% w grudniu 2010 r. do 6,2% w grudniu 2011 r. Według stanu na 31.12.2011 r. najwięcej osób niepełnosprawnych zarejestrowanych było w: Częstochowie (1,4 tys. osób), Bielsku-Białej (740 osób) oraz Sosnowcu (571 osób). Najmniej osób omawianej kategorii zaewidencjonowanych było w powiatach: bieruńsko-lędzińskim (80 bezrobotnych niepełnosprawnych), lublinieckim (101 osób) oraz w rybnickim (106 osób). Kobiety nieznacznie przeważają wśród bezrobotnych niepełnosprawnych. Według stanu na 31.12.2011 r. ich udział wynosił 50,5%, rok wcześniej – 50,4%.
Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od zakończenia nauki (absolwenci)	10 831 osób	10 637 osób	Bezrobotni absolwenci (bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki szkolnej) to według stanu na koniec grudnia ub. roku 5,7% ogółu zarejestrowanych (31.12.2011 r. – 10 637 osób). Wśród bezrobotnych absolwentów zdecydowanie dominowały kobiety (60,9%). Na przestrzeni roku liczebność tej kategorii nieznacznie zmniejszyła się o 194 osoby, tj. redukcja o 1,8%. Według stanu na 31.12.2011 r. najwięcej bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych było w Częstochowie (582 osoby) oraz w powiatach ziemskich: żywieckim (558 osób) i częstochowskim (535 osób). Najmniej osób tej kategorii zaewidencjonowanych było powiecie gliwickim (72 osoby) oraz w mieście Świętochłowice (81 osób). Wśród bezrobotnych absolwentów osoby z wyższym wykształceniem to 35,9% (3 818 osób).
Bezrobotni z wyższym wykształceniem	20 778 osób	22 193 osoby	Według stanu na koniec grudnia 2011 r. bezrobotni w wyższym wykształceniu (22,2 tys. osób) stanowili 11,9% ogółu zarejestrowanych. W tej zbiorowości zdecydowanie dominowały kobiety (15,2 tys., tj. 68,3%). W ciągu roku liczba bezrobotnych o potencjalnie najwyższych kwalifikacjach wzrosła o 1,4 tys. osób, wzrósł również ich udział wśród ogółu bezrobotnych (o 0,4 punktu procentowego). W zbiorowości osób z wyższym wykształceniem odsetek długookresowego bezrobocia jest nieco niższy niż w pozostałych grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia; co czwarty pozostaje w rejestrach nieprzerwanie ponad 12 miesięcy (24,2%; przy średniej wojewódzkiej 29,8%).
Bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym	41 781 osób	42 818 osób	Bezrobotni z wykształceniem średnim policealnym i zawodowym stanowili 23,0% ogółu zarejestrowanych (31.12.2011 r. – 42 818 osób). Rok wcześniej analogiczny udział wynosił 23,1%. W ciągu roku liczebność tej kategorii wzrosła o 1,0 tys. osób.

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2010 r.	2011 r.	
Bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym	17 205 osób	17 301 osób	Według stanu na 31 grudnia 2011 r. bez pracy pozostawało 17,3 tys. bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, w tym aż 71,8% to kobiety. Osoby tej kategorii stanowiły 9,3% ogółu zarejestrowanych. W porównaniu z analogicznym okresem 2010 roku udział osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym wśród ogółu bezrobotnych nieznacznie obniżył się (o 0,2 pkt. proc.).
Bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym	50 889 osób	51 885 osób	W końcu grudnia 2011 r. liczba osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym wynosiła 51,9 tys. osób (tj. 27,9% ogółu). W ujęciu rocznym obserwujemy wzrost bezrobotnych tej kategorii o 996 osób.
Bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej	50 545 osób	51 990 osób	Podobnie jak przed rokiem bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej stanowili 27,9% ogółu zarejestrowanych.
Liczba zarejestrowanych (napływ) - dane za cały rok	333 741 osób	284 040 osób	Na przestrzeni 2011 r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowało się 284,0 tys. osób tj. aż o 49,7 tys. mniej niż rok wcześniej. Najwięcej rejestracji było w styczniu 2011 r. (31 932), natomiast najmniej w maju (19 020). Wśród napływających do bezrobocia nieznacznie dominowały kobiety (w okresie od stycznia do grudnia 2011 r. panie stanowiły 51,5 % „napływu”).
Liczba wyłączonych z ewidencji (odpływ) - dane za cały rok	320 968 osób	279 051 osób	Na przestrzeni 2011 roku z rejestrów wyłączono 279,1 tys. bezrobotnych tj. o 41,9 tys. mniej niż rok wcześniej. W okresie od stycznia do grudnia 2011 r. kobiety stanowiły zaledwie 50,2% „odpływu”; w tym samym okresie 2010 r. – 52,1%. W 2011 r. liczba wyłączonych z tytułu niepotwierdzenia gotowości do pracy wyniosła 105 819 osób (tj. 37,9% „odpływu”). W 2010 r. odpowiednio 114 903 osoby (tj. 35,8%). W całym 2011 roku z tytułu rozpoczęcia zatrudnienia wyrejestrowano 114,4 tys. osób, tj. 41,0% „odpływu” (w 2010 r.: 117,2 tys., tj. 36,5%). W 2011 roku znacząco spadła liczba bezrobotnych, którzy zostali wyłączeni z powodu otrzymania dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. W okresie od stycznia do końca grudnia 2011 r. dotacje te otrzymało 2 574 bezrobotnych (wobec 7 896 osób w 2010 roku).
Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku (oferty pracy)	115 238 ofert	91 982 oferty	Od stycznia do grudnia 2011 r. do urzędów pracy zgłoszono 92,0 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, tj. o 23,2 tys. mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (w 2010 r. – 115,2 tys. ofert zatrudnienia). W 2011 roku tylko 16,4% propozycji stanowiły subsydiowane miejsca aktywizacji zawodowej, rok wcześniej analogiczny odsetek wynosił 28,9%.
Zgłoszenia zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy	6 475 osób	11 594 osoby	W 2011 r. w województwie śląskim planowano objąć zwolnieniami z przyczyn zakładu pracy 11 594 osoby, tj. o 5,1 tys. osób więcej niż w 2010 r.
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy, na podstawie wcześniejszych zgłoszeń	2 675 osób	4 895 osób	W 2011 r. w Śląskiem zwolnieniami z przyczyn dotyczących zakładu pracy, na podstawie wcześniejszych zgłoszeń, objętych zostało 4 895 osób. W ujęciu rocznym liczba zwolnionych w ramach tzw. zwolnień grupowych wzrosła o 2,2 tys. (w 2010 r. pracę z tytułu zwolnień grupowych utraciło 2 675 osób).